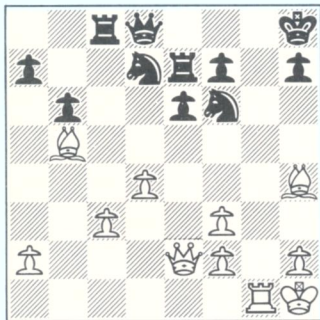


Testa dig själv!

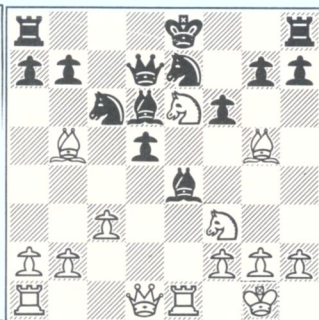
Varje ställningsbild nedan är hämtad från ett korrrparti i dess mest kritiska skede. Det gäller att hitta den mer eller mindre svårfunna kombination som faller avgörandet. På föregående sida återges partierna i sin helhet.

VIT VID DRAGET:

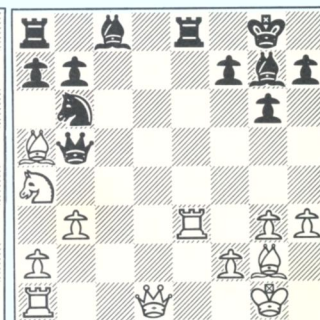
1400



1401

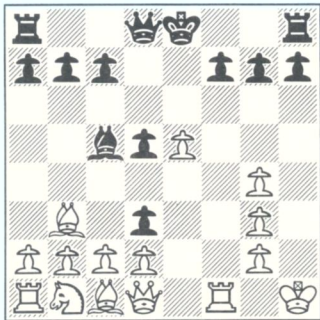


1402

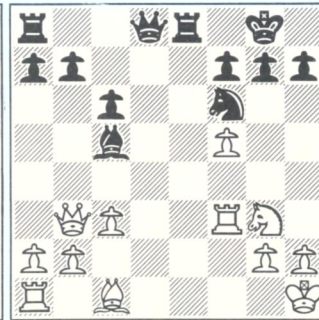


SVART VID DRAGET:

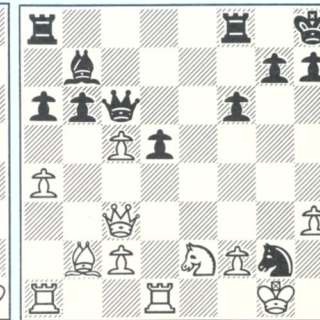
1403



1404



1405



SSKK bulletinen

194

4 · 1986

ÅRG XXXIV



ISSN 0347-5867

Rose
Sélavy

SSKK Sveriges Schackförbunds Korrespondenschackkommitté

SSKK är Sveriges officiella organisation för korrespondenschack,
ansluten till International Correspondence Chess Federation (ICCF).

Ordförande	Allan Jonasson, Skårvägen 9, 603 65 Norrköping	011-11 84 40
Int sekr	Carl-Eric Erlandsson, Box 789, 220 27 Lund	046-14 13 82
Kassör	Sven-Åke Kronberg, Lugna Gatan 3, 211 59 Malmö	040-12 44 76
Ledamöter	Bernt Andersson, Lasarettsvägen 5, 575 00 Eksjö	0381-151 26
	Tomas Carnstam, Kämpagränd 21 C, 223 76 Lund	046-15 07 15
	Hans-Åke Cedersund, Föreningsg 55, 582 30 Linköping	013-12 57 07
Kansli	Anders Nilsson, SSKK, Box 127, 221 00 Lund	046-15 19 15

Medlemskap

Personer boende i Sverige och utomlands bosatta svenska medborgare kan antagas som medlemmar i SSKK.

Medlemsavgiften för 1986 är 100 kr. Stödmedlem erlägger lägst 150 kr. Nya medlemmar efter 860630 kan erlägga 50 kr för andra halvåret. Ständigt medlemskap: 1500 kr.

Medlemsavgift är obligatorisk för deltagande i ICCF:s och SSKK:s turneringsspel. Medlemskriften SSKK-bulletinen utsändes utan kostnad till medlemmarna.

Inbetalning av medlemsavgifter göres till SSKK:s postgirokonto 520 52-8. Medlemsnummer (=personnr) bör anges vid betalning.

Adressändring anmäls till SSKK-registret, c/o Tomas Carnstam, Kämpagränd 21 C, 223 76 Lund.

Prenumeration (Subscription)

Schackklubbar, bibliotek, institutioner etc, samt personer som ej önskar eller ej kan antagas som SSKK-medlemmar, har möjlighet att prenumerera på SSKK-bulletinen.

Prenumerationsavgiften för 1986 är 100 kr. Stödprenumerant 1986 erlägger lägst 150 kr. Livstids prenumerat (för personer boende inom Norden): 1500 kr. Livstids prenumerat (ytpost): 1850 kr. Livstids prenumerat (flygpost): 2200 kr.

Inbetalning av prenumerationsavgifter göres till SSKK:s postgirokonto 520 52-8.

Subscription fee to SSKK-bulletinen 1986 is SEK 115.- for surface mail. Subscription fee to SSKK-bulletinen 1986 is SEK 130.- for air mail. Supporter subscription 1986: at least SEK 175.- (surface mail); SEK 185.- (air mail).
Life subscription (surface mail): SEK 1850.- Life subscription (air mail): SEK 2200.-

Fees wanted to SSKK's postal giro account, Stockholm 520 52-8, or to SSKK's bank account no 3109090-5, c/o Lundabygdens Sparbank, Box 44, S-221 00 Lund, Sweden.

If the fee could not reach us in Swedish currency (SEK) it is possible to send bank cheques in US \$, GB £ or West German DM. Rates: 1 US \$ = SEK 6.50; 1 GB £ = SEK 10.-; 1 DM = SEK 3.-.

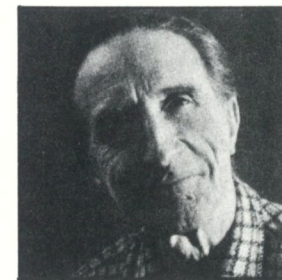
The rather low rates should cover our expenses for changing the cheques (SEK 20.-).

SSKK-bulletinen, Box 391, 401 26 GÖTEBORG

SSKK-bulletinen

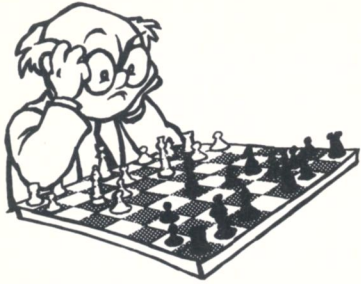
nr 194 -- 4/1986

- 4 Stormästarprofilen - Keith B Richardson
Startfältet i A E Axelson Memorial presenteras i en ny serie.
- 6 Partier
*Morgado - Engel i vild kubbning.
Hjort - Andersson prövar teorins tillförlitlighet i Grünfeld.
Attila Enterfeldt använder oortodoxa metoder mot Polugajevskijvarianten.*
- 10 Kor(r)eografer - III. Marcel Duchamp
Sixten Johanssons artikelserie avslutas med ett porträtt av Marcel Duchamp, en av 30-talets främsta korrschackspelare. Mera känd är han som en av den moderna konstens portalfigurer. En undflyende sådan heter det i artikeln, men vi har ändå fångat honom i en av hans skepnader på omslaget: Rose Sélavv.
- 27 Resultat - avslutade turneringar
- 32 Inbjudan - SM 1987
- 33 Resultat - pågående turneringar
- 47 Miniaturer
Gunnar Hjort är åter i elden.



© Copyright SSKK 1986. Printed in Sweden by Wallin & Dalholms Boktryckeri AB, Lund.
Redaktörer: Jan-Olof Forsberg och Sixten Johansson. Ansvarig utgivare: Allan Jonasson.

ISSN 0347-5867. Eftertryck medges med angivande av källan.
Reprint is allowed if only the source (= SSKK-bulletinen) in each case is clearly notified.



Partier

SSKK-BULLETTINEN, Box 391, 401 26 GÖTEBORG

Bidrag till partiavdelningen önskas till ovanstående adress. Använd A4-papper och skriv endast på ena sidan av arken. Dragen önskas i förkortad algebraisk notation - ej siffernotation! Ange turnering (grupp-nr) samt startår och slutår för partiet. Ange gärna även ECO-index, om du har tillgång till senaste upplagan av Encyklopedin.

En i vida kretsar utbredd korrstrategi består i att välja en öppning som garanterat leder till komplikationer, gärna av det hårresande slaget. När man sedan har fått något att bita i, gäller det "bara" att analysera och åter analysera. "Världsmästare blir den som går och lägger sig sist på kvällen", som Tönu Öim sa i en intervju efter att han hade blivit just världsmästare.

Klaus Engel valde "dam slår b2 i Najdorf" mot Juan Morgado i A E Axelson Memorial, allt i avsikt att frambesvärja förvecklingar. Det partiet har Morgado kommenterat för Bulletinen och av anmärkningarna framgår tydligt hur de båda spelarna, trots minutiösa studier av öppningsfasen, snart var ute på djupt vatten.

Parti 1390
Sicilianskt (B 97-14)
A E Axelson Memorial, 1984-86

JUAN S MORGADO, Argentina
KLAUS ENGEL, Västtyskland

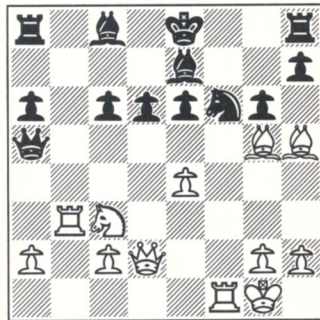
1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4
5.f6 5.Sc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Db6
8.Dd2 Dxb2 9.Tb1 Da3 10.f5 Sc6
11.fxe6 fxe6 12.Sxc6 bxc6 13.Le2 Le7
14.Tb3!?

Introducerat av Timman i matchen mot Portisch, 1 mp Hilversum 1984 (Inf. 38/370).

14...Da5 15.Lh5!?

Detta drag har kritiserats (!) av både Timman och Portisch, men jag håller det för intressant (!?). Senare kom Timman att föredra 15.0-0, ett drag med vilket han i Tilburg 1985 slog Ljubojević: 15...Ta7! 16.Lxf6 gxf6 17.Tb8?! (bättre 17.Dh6 ♀) 17...0-0! 18.Tf3 De5? (bättre 18...d5 -/=) 19.Dh6 f5 20.Th3 Lf6 21.Lxa6! +/-, 1-0 efter 39 drag (Inf. 40/328).

15...g6 16.0-0



16...Dc5+

I nämnda parti Timman-Portisch spelades 16...Sxh5 17.Lxe7 Dc5+ 18.Kh1 Kxe7 19.Sa4 De5 20.Tbf3? Tb8! 21.Df2 Kd8 22.Tf7 c5! 23.Dh4+ g5 24.Dxh5 Ld7 25.De2 Lb5 26.Dd2 Lxf1 27.Da5+ Ke8 28.Dc7 Lxg2+ med remi några drag senare. I händelse av att dr Engel valt att följa denna variant, hade jag i stället för 20.Tbf3? draget 20.Df2! i beredskap. Denna dragföljd förhindrar Portischs drag Tb8 och hoten 21.Df7+ och 21.Sb6 skulle ha ställt svart inför svårlösliga problem. Låt oss undersöka några möjligheter:

- a) 20...Dg7 21.Tbf3! +/- (Först nu!)
b) 20...Sf6 21.Tbf3
b1) 21...Tf8 22.Sb6 Tb8 23.Sc4 med idén 24.e5.
b2) 21...Sd7 (eller 21...Sxe4) 22.Tf7 Ke8 (22...Kd8 hjälper inte) 23.Sb6! Sxb6 24.Tf8+ +
c) 20...c5 21.Sb6 etc.
Dr Engel slog dock in på den av Portisch i Informator 38 föreslagna vägen.

17.Kh1 gxh5!? 18.Lxf6 Tf8 19.Dh6
Dc4 20.Tbb1 Tb8 21.Tbd1 Txf6! N

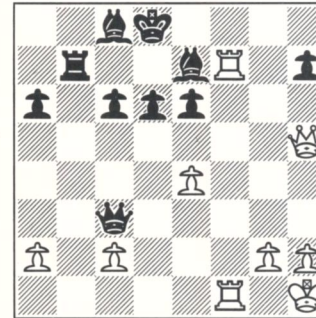
Enkelt och starkt! Nu det svart som sitter med trumf på hand. Portischs analys ledde rakt in i ett av mig preparerat bakhåll: 21...e5 22.Dh5+ Df7 23.Dxf7?? Txf7 -/+ (inte =/+ som Portisch anger). Dr Engel hade emellertid genomskådat mina intentioner: 23.De2!! och om 23...Lxf6 så 24.Txd6 med utmärkta angreppschanser.

22.Txf6 Dxc3 23.Dxh5+ Kd8
24.Tf7 Tb7!

Svart spelar på vinst. 24...Dxc2 25.Txe7 hade lett till remi.

25.Tdf1

I försöken att utjämna är detta enda draget. Varken 25.Txh7 eller 25.Dxh7 höll på grund av 25...Dxc2 -/+. Ett exempel: 25.Dxh7 Dxc2 26.Dg8+ Kd7 27.Txe7+ Kxe7 28.Dg7+ Kd8 29.Txd6+ Td7 - +.



25...d5!?

Uteslutet för svart var 25...Dxc2? 26.Da5+ samt 25...Ld7? 26.Txe7 Kxe7 27.Dg5+. Däremot framstod 25...Td7!? som ett alternativ. Det är svårt att säga om vit där efter hade kunnat ernå lika spel. Några möjligheter:

- a) 26.Txh7? Lf6! -/+
b) 26.Dxh7? Dxc2 27.Dg8+ Kc7 28.De8 De2 29.Tb1 Dxe4 - +
c) 26.Tf3!?
c1) 26...De1+ 27.Tf1 Dxe4 28.Da5+ Ke8 29.Dh5 (29.Dg5!? Dg6 30.Df4 Kd8 31.Txe7! =) 29...Dg6 30.Df3 Tc7 31.Txe7 =
c2) 26...De5 27.Dxe5 (27.Dxh7 d5 -/+ 27...dxe5 28.Td3 ♀ En synnerligen svårbedömd ställning.
c3) 26...Dd4 27.Da5+ Tc7 28.h3 Da7 (28...Dal+ 29.Kh2 De5+ är analogt med c1, men inte 28...d5? 29.Txe7!)) 29.Txe7! =

26.Txh7

Åter det bästa draget. Helt galet var

26.Dxh7? Td7 27.Dg8+ Kc7 28.De8 Dc4 29.h3 c5! -/+. Även efter 26.h3 Dc4! hade den svarta kungen funnit en säker tillflyktsort på damflygeln.

26...Td7

Dåligt var:

- a) 26...Dc4? 27.Th8+ Kc7 28.Df7 Kb8 29.Df4+
b) 26...Ld7 27.e5 (med idén 28.Txe7) 27...Dc4 28.Df7 Lc5 29.Df6+ Kc7 30.Th8 Tb8 31.Txb8 Kxc7 32.Dd8+ etc.

27.Th8+ Kc7 28.De8 Ld8 29.h3!

Hotar 30.Tf7.

29...Kb8

Vad som oroade mig mest var 29...Dg7!?, som hade förhindrat 30.Tf7 och samtidigt förberett kungens vidare vandring bort från det farliga grannskapet. En möjlig fortsättning var 29...Dg7!? 30.exd5 exd5 (30...cxd5 31.Tff8 ♀) 31.Tff8? Dal+! (genomskådat vits manöver De1-a5) 32.Kh2 Kb7! med det fruktansvärda hotet 33...Lc7+. Så vit var tvungen att spela 31.Thf8 med idén 32.Tlf7 och oklara förvecklingar.

30.Tb1+ Kc7

Kungen väljer att återvända, ty efter 30...Ka7 31.Dxd7+! Lxd7 32.Txd8 hade även den andra löparen fått bita i gräset (32...Dg7 33.Tdb8 =).

31.Tf1

Det fanns inget annat. Fredsfördraget är nu klart att undertecknas.

31...Kb6 32.Th7! Txh7 33.Dxd8+ Ka7 1-1.

(Kommentarer av Juan S Morgado)

Det verkar vara så och så med tillförlitligheten hos analyserna i Informator. Gunnar Hjort, Sundsvalls hopp i korr-SM 1986, har hittat fler fadäser.

Parti 1391
Grünfeld (D 79-4)
SM 1986

GUNNAR HJORT, Sundsvall
MATS ANDERSSON, Lund

1.g3 c5 2.Sf3 g6 3.Lg2 Lg7 4.c3!?

Sf6 5.d4 cxd4 6.cxd4 0-0 7.0-0 d5
Svart övergår i Grünfeld, vilket passade mig utmärkt eftersom jag hade en teoretisk nyhet på lut i teorins "huvudvariant". Alternativet är 7...d6, som, enligt min mening, ger vit det aningen bekvämare spelet på grund av terrängövervikten i centrum.

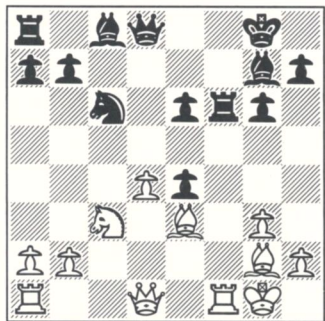
8.Se5 Sg4

I Informator 35/(557) återges varianten

8...Sc6 9.Sc3 e6 10.Lg5 h6 11.Lxf6 Lxf6 12.Sxc6 bxc6 13.Dd2 Lg7 14.Ta1 Da5 15.Tfd1 Td8 16.a3 Tb8 17.Sa2 Da4 18.Sb4 Tb6 19.e3 La6 med bedömningen "=" (Ivanov-Shamkovich, New York 1983). Bättre är, tror jag, 10.Sxc6 bxc6 11.Sa4 Sd7 12.Lf4 La6 13.Dd2 följt av Ta1 och tryckspel längs c-linjen - eller eventuellt mot ett hängande bondecentrum (om svart genomför e5).

9.f4! Sxe5
Dåligt är 9...Db6? på grund av d5-bondens/punktens betydelsefullhet, till exempel 10.Sc3 Le6 11.Sxg4 Lxg4 12.Sxd5 Lxd4+ 13.e3! Lxd1 14.Sxb6 +/-, som i Averbach-Kuprejtjik, Sovjet 1981.

10.fxe5 Sc6 11.Sc3 e6 12.e4! dxe4
13.Le3 f5 14.exf6 Txf6



15.Sxe4!

En nyhet! I partiet Svesjnikov-Michaltjtsjin, Lvov 1983 (Inf. 35/557), spelades 15.Txf6 Lxf6 16.Se2(?); det senare draget är i mina ögon rent löjligt för att förekomma på stormästarnivå. Vit släpper allt initiativ - i stort sett bara för att gardera en bonde!

Mycket riktigt fick Svesjnikov också slita som en hund för att uppnå remi.

Michaltjtsjin uppger att 15.Txf6 Lxf6 16.Sxe4 skulle vara dåligt på grund av 16...Lxd4, vilket väl kan stämma. Men han har tydligen glömt bort att titta på det högst logiska textdraget. Vit släpper d-bonden på ett sådant sätt att han får optimal utveckling, kontroll över den viktiga diagonalen a2-g8, samt en mördande effektiv tornbindning längs d-linjen. Med sin utsatta kungsställning och utvecklingshandikapp på damflygeln, går svart en dystur framtid till mötes. Vit vinner nu nästan forcerat!

15...Txf1+
15...Tf5 16.g4 gör ingen större skillnad.

16.Dxf1 Sxd4

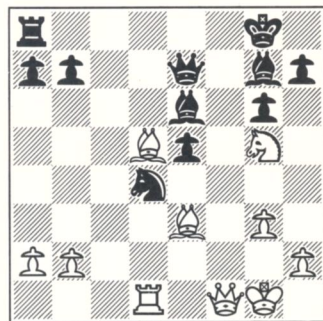
16...Lxd4 17.Lxd4! Dxd4+ 18.Kh1 följt av Td1 och så vidare är förstas inte spelbart för svart.

17.Td1 e5 18.Sg5!

Svarts öde är beseglat! På 18...Dc7 finns bland annat 19.Lxd4 exd4 20.Tc1! De7 21.Te1 Df8 22.Ld5+ Kh8 23.Sf7+ Kg8 24.Sd6+ Kh8 25.Te8.

18...De7 19.Ld5+ Le6

På 19...Kh8 följer 20.Sf7+ Kg8 21.Lxd4 exd4 (21...Le6 22.Lxe6 Dxe6 23.Sg5 De7 24.Le3) 22.Te1 +.



20.Txd4! exd4 21.Lxe6+ Kh8

Och så dags för den avslutande "ringdansen"...

22.Sf7+ Kg8 23.Sd8+ Kh8 24.Lg5! Db4

Svart hade förstas ingen lust att slösa porto på damoffer.

25.Sf7+ Kg8 26.Se5+ Kh8 27.Sxg6+ 1-0.

(Kommentarer av Gunnar Hjort)

Ehuru positionellt sund, är Polugajevskij-varianten alltför riskabel för att falla de flesta på läppen. I närschack lägger vit ofta in ett standardoffer på e6 och/eller b5, inte sällan med för svart förödande konsekvenser.

I korrshack, där möjligheterna till taktiskt risktagande förefaller mer begränsade, är vit nära nog nödd och tvungen att hitta på något mer originellt, typisk framstår Per Söderbergs vinst mot ryssen Savkin i bulletin 174. En helt annan idé, som nyligen har sett dagens ljus i 1986 års lag-SM, presenteras här av sin upphovsman, Attila Enterfeldt.

Parti 1392
Sicilianskt (B 96-21)
Lag-SM 1986, div II A, bord 2

ATTILA ENTERFELDT, Sandvikens SK ÖSTEN NORDSTRÖM, Vällingby SS

1.e4

För mig, en inbiten 1.Sf3-spelare, kan 1.e4 innebära en skön omväxling. Junior-tidens vilda experimenterande känns inte långt borta.

1...c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6

Ställningen är bekant, Najdorfvarianten. Fast jag brukar alltid sitta på svarts sida av brädet.

6.Lg5 e6 7.f4 b5

Polugajevskij's drag, känt för att leda till oerhörda komplikationer. Mina erfarenheter med Najdorf inskränker sig till 7...Db6.

8.e5 dxe5 9.fxe5 Dc7 10.De2 Sfd7 11.0-0-0 Lb7 12.Dg4

Detta är normaldraget. Efter 12.Sxe6 uppstår en förvildad ställning med ömsesidiga chanser. Ett fårskt partiexempel är B Johansson-Yrjöla, spelat i en turnering på Island i år:

12.Sxe6 fxe6 13.Dg4 Dxe5 14.Ld3 Le7 15.Lxe7 Kxe7 16.The1 h5 17.Db4+ Dc5 18.Dh4+ g5 19.Dh3 Th6 20.Le4 Sc6 21.Ld5 Sd8 22.Lxb7 Sxb7 23.Df3 Ta7 24.Se4 De5 25.Kb1 Df4 26.Dc3 Tg6 27.Tf1 Db8 28.Txd7+ Kxd7 29.Tf7+ Ke8 30.Dh8+ 1-0. Efter denna lilla utflykt åter till partiet.

12...Db6

Draget ser konstigt ut, men är nyttigt. Svart förhindrar tills vidare offer på e6 och b5.

13.Le3!?

Efter att ha gått igenom min knapphändig litteratur, fann jag bara varianter där svart kom i fördel. 13.Le3 är ett sätt att komma bort från bokvarianter och att få min motståndare att tänka själv.

13...h5

Ett systemdrag som kanske inte passar just här. Svart tvingar vits dam till en, som det visar sig, bättre ruta.

14.Dg5

Damen har intagit löparens förra plats. Vit hotar bland annat 15.Sf5.

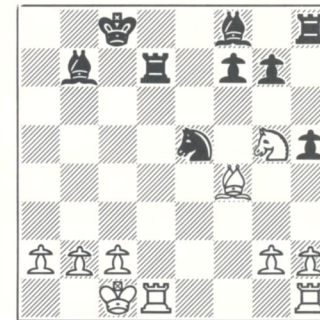
14...Dd8 Enda draget.

15.Sxe6

Vit avvecklar till ett slutspel, ty ställningen efter t ex 15.Dg3 h4 tilltalade mig inte alls. Jag tyckte att vi hade gjort nog med tempoförluster.

15...Dxg5 16.Sxg5 Sxe5 17.Lf4
Efter dambyte kan man tycka att den vita angreppsställningen kommer att själv dö. Den bistra ställningen är att om inte vit kan forcera spelet, står han sämre.

17...Sbd7 18.Sxb5 axb5 19.Lxb5 0-0-0 20.Lxd7+ Txd7



När jag fick det här draget, trodde jag att min motståndare hade skrivit fel! Den förväntade fortsättningen var 20...Sxd7 21.Sxf7 Lc5 22.Sxh8 Txh8 23.Td2 med vit fördel. Svarts chanser var dock större i denna variant än i den som uppkom.

21.Lxe5 Lxg2 22.Txd7 Kxd7

Nu började jag skönja svarts idé. Efter 23.Sxf7 Lxh1 24.Sxh8 Ke6 25.Lc3 Le4 hade vit fått svårt att komma loss med springaren, samtidigt som svart snabbt skapar en farlig fribonde.

23.Td1+ Ke7

Tvunget. 23...Ke8 strandade på 24.Te1. Nu besvaras 24.Te1 med 24...f6.

24.Td2

En styrkedemonstration! På 24...f6 vinner vit med 25.Ld6+ Ke8 26.Lxf8 Txf8 27.Se6.

24...Lh1 25.Ld6+ 1-0.

Ty avgörande var 25...Ke8 26.Te2+ Kd7 27.Sxf7 eller 25...Kf6 26.Lxf8 Txf8 27.Sh7+.

(Kommentarer av Attila Enterfeldt)

Spelat ett bra korpparti på sistone?
Adressen är:

SSKK-bulletinen
Box 391
401 26 Göteborg

Sixten Johansson

Kor,eografer III

Marcel Duchamp

Marcel Duchamp är en av de mest undflyende figurerna i den moderna konstens historia. Inte bara sin samtid gäckade han, än idag tvistar forskare och akademiker om vad han egentligen stod för. Somliga menar att han ställde frågan om konstens samspel med vardagsliv och samhälle på sin spets, andra att han mera var en beräknande upptågsmakare än en "riktig konstnär".

Visst är väl detta en underlig upptakt till en artikel i en schacktidsskrift?

Må så vara, men denne Duchamp var också schackspelare och alls ingen oäven sådan. Och granskar man hans livsverk noga - och då menar jag sannerligen inte bara hans "konstverk" - så ska man finna att det löper röda trådar genom det. Marcel Duchamp var i väsentliga stycken en konsekvent människa; han strävade efter helgjutighet i sitt liv.

Därför är det lika skrattretande att skriva om Duchamp uteslutande i hans egenskap av schackspelare, utan att mer än i förbifarten nämna hans konstnärliga verksamhet, som att betrakta honom som en renodlad konstnär med schack som hobby. "Det är lätt att känna igen en intelligent människa", skrev Duchamps vän Francis Picabia, "hon är inte någon specialist."

Ändå brukar det se ut så här: de konstnärliga biografierna avfärdar antingen hans schacklidelse som en förvillelse eller upphöjer honom okritiskt till stormästare, och det fåtal schackjournalister som har ägnat honom sitt intresse tar, utan att bevärdiga hans övriga verksamhet med något djupare studium, honom i allmänhet till inräkt för att schack minsann är en kulturell sysselsättning.

Båda betraktelsesätten är felaktiga, och även om den här artikeln av nödvändighet är skissartad - ja, närmast har karaktären av en synopsis - så är ett av

dess syften att slå fast just det.

Marcel Duchamp föddes den 28 juli 1887 i Blainville-Creven, en by halvannan mil utanför staden Rouen i Normandie. Fadern var notarie, miljön solitt borgerlig och många år senare skulle Duchamp säga att "den hade mycket av Flaubert över sig". Det fanns definitivt en konstnärlig ådra i familjen: morfadern hade "experimenterat med gravyrer", modern målade stilleben "och ville anrätta dem också", fyra av de sex syskonen blev berömda konstnärer - förutom Marcel, de båda bröderna Gaston (Jaques) och Raymond samt systern Suzanne - och alla uppmuntrades de och stöddes ekonomiskt av fadern så länge han levde.

Det är lätt att göra sig lustig över det präktigt inskränkta hos denna det nittonde seklets numera utdöda borgarklass. Men där fanns också något värdefullt: en kvalitativ livskänsla, en smak för vardagens glädjeämnen. Man skrev och målade och musicerade, inte så mycket för att uttrycka sin personlighet som för att det var roligt, berikande helt enkelt. Och det är det ju.

Där fanns också en gången tids vurm för samkväm och sällskapsspel. Schack spelades lite varstans under kristallkronornas sken, så ock hos familjen Duchamp. Det lär ha varit den elva år äldre brodern Raymond som 1898 på allvar invigde Marcel i spelets mysterier, och i flera skisser från den tiden av Jacques - som i sin tur var ett år äldre än Raymond - kan man se Marcel och den så gott som jämnåriga Suzanne djupt försjunkna över brädet.

Vid den här tiden hade de båda äldre bröderna etablerat sig i Paris och umgicks i de kretsar där modernismen inom konst och litteratur höll på att växa fram. Gaston kallade sig numera Jaques Villon, medan Raymond nöjde sig med att justera

efternamnet till Duchamp-Villon. Bland deras vänner, eller åtminstone bekanta, fanns Guillaume Apollinaire, Georges Braque och Pablo Picasso.

Modernismen eftersträvade en frigörelse från formens tyranni. Denna strävan - som reflekterade det faktum att konsten i det framväxande industrisamhället hade mist sin självklara sociala funktion och förankring; den stod utanför tiden - tog sig inte bara uttryck som kubism och symbolism, utan visade sig också i ett överskrivande av genrerna: måleriet kunde vara intellektuellt eller poetiskt, dikterna kunde se ut som bokstavsteckningar.

Paris var konstens stormcentrum, en tummelplats för målare och diktare från världen all. Hit kom Marcel i oktober 1904 med ett skissblock i näven. "Min bror Jaques gick in för att bli berömd", berättade han senare om denna tid, "men själv hade jag inget mål. Jag ville bara få vara ifred och göra det som jag tyckte

om."

Under hela sitt liv skulle Marcel Duchamp komma att markera en självvirk distans till den konstnärliga miljön. Det började redan i Paris där han snart flyttade från Montmartre ut till den gudsförgätna förortshålan Neuilly. Här gjorde han sina lärospån, först i en ganska traditionell stil men snart gav sig den speciella begåvning tillkänna som skulle komma att avverka de flesta av modernismens olika skolor utan att fastna i någon av dem. Han inte bara tillgodogjorde sig till exempel kubismens idéer, hos honom fanns också något oupphörligt sökande som fick honom att ifrågasätta dem, gå vidare.

Målningen "Naken kvinna som går nedför en trappa" (1912) intar en särställning. Egentligen bara för att detta står i en schacktidsskrift kan vi jämföra den med "Schackspelare" från året före. Båda är kubistiska verk, men i "Naken kvinna..." har Duchamp tillfört ett element av rörel-



De tre bröderna Duchamp, fr. v. Jaques Villon, Raymond Duchamp-Villon och Marcel Duchamp. (1912)

se. "Med 'Naken kvinna...' ville jag skapa en statisk bild av rörelse: rörelsen är en abstraktion, en slutsats som själva målningen formulerar, utan att man vet om en människa i verkligheten går eller inte går nedför en trappa. I grund och botten finns rörelsen i betraktarens ögon, det är han själv som införlivar den med målningen."

Det där kan låta förskräckligt allvarligt, och man kan inte göra Duchamp rättvisa utan ett citat till: "Att göra en naken kvinna som skilde sig från den klassiska, vilande eller stående modellen. Det var en rolig idé..."

Citatet ovan sammanfattar tre väsentliga sidor hos Duchamp; och de hör alla samman: hans filosofiska läggning (hur ska form och innehåll förenas, hur gestaltas en ny epok?), uppfattningen att "konstverket" får liv och värde först vid mötet med betraktaren, och vad som kort och gott får kallas för hans livskänsla ("Jag står inte ut med att ha tråkigt.").

Idag är det obegripligt, men "Naken kvinna..." vållade stort rabalder i Paris konstnärskretsar. I sekteristiskt nit verkade kubismens överstepräster för att utestänga "Naken kvinna..." från 1912 års "Independentsalong", målningen var inte renlärig. Duchamp tog konsekvenserna, drog sig alltmör undan kottterierna och tog jobb som bibliotekarie i Paris.

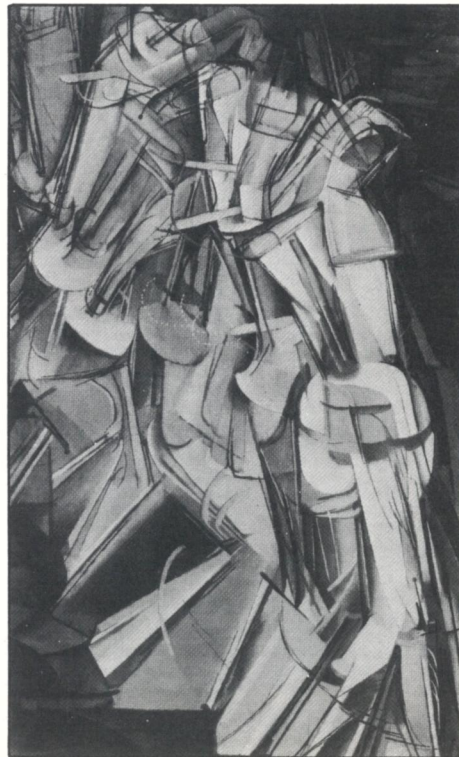
Vid denna tid lärde han känna Francis Picabia, kubansk konstnär, livsnjutare och automobilfantast. Liksom Duchamp hade denne snabbt genomlöpt alla den moderna konstens olika skolor utan att låta sig imponeras nämnvärt. De båda utvecklade strax en sällsam gemenskap och fram till Picabias död 1953 (då Duchamp sände ett telegram till dödsbädden: "Vi ses snart, käre Francis.") utgjorde de något av ett avantgardismens radarpar. Picabia var en boren förnekare, och inspirerade av varann sonderade båda konstens och livets villkor med en kompromisslöshet som utan omsvep förebådade dadarörelsen. "Kan man göra verk som inte är 'konstverk'?", frågade Duchamp sig själv och andra.

Picabia hade goda kontakter i New York vilket säkert bidrog till att Duchamp sände fyra målningar till "Armory show" 1913. Detta var den första internationella utställningen av modern konst på amerikansk mark, och konstkritiken - som knappt hade hunnit smälta Matisse och Picasso - slog bakut inför "Naken kvinna...". Detta totala brott mot naturalismen blev för mycket, och tavlan kalfatrades i spalterna till den grad att gemene man vaffärdade till 69:e kavalleriregementets kasern (där utställningen ägde rum) för att beskåda mönstret. Så beryktad vart



Schackspelare (1911).

Naken kvinna som går nedför en trappa. (1912).



Duchamps målning att skämttecknarna i newyorkpressen firade högtidsstunder på sin forne kollegas bekostnad (i början av parisvistelsen hankade sig Duchamp fram som *cartooniste*).

När kriget bröt ut i Europa, och Duchamp med en frisedel på fickan anlöpte New Yorks hamn i juni 1915 med SS *Rochambeau* mottogs han följaktligen som en celebritet. Han kom snabbt att utgöra medelpunkten i en krets stridslystna amerikanska konstnärer som brukade stråla samman i den kontroversielle fotografens Alfred Stieglitz ateljé eller hemma hos Walter Arensberg, som i sinom tid skulle komma att samla så gott som Duchamps hela produktion på ett och samma ställe.

Vid den här tiden målade Duchamp inte alls. Han hade alltmör gripits av två-

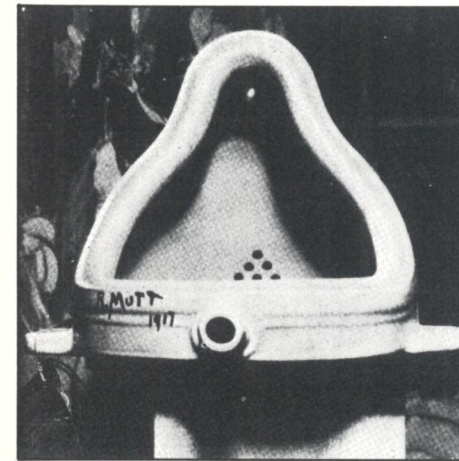
vänd Readymade - Använda en Rembrandt som strykbräda-).

Hade "Naken kvinna..." varit en utmaning mot konstsmaken, så var idén med readymades en hädelse. Duchamp fick tillfälle att demonstrera detta vid bildandet av en "De Oberoendes salong" i New York 1917, där han själv satt i utställningsjuryn och dit han sände sin "Fontän", signerad av "R. Mutt". "Fontänen" var en upphöjningspåvärd pissmoj av porslin och givetvis gjorde övriga utställningskommisariärer skäl för sin titel och vägrade att acceptera den. Duchamp avgick, men som han själv sa många år senare: "Jag blev förtjust. Ty i själva verket har jag aldrig kunnat förlika mig med den gängse inställningen hos målaren som kommer och visar sina målningar, hoppas att de ska bli antagna och sedan rosade av kritiken."

Som svar på tal publicerade Duchamp "The Blind Man" i samarbete med fotografen och målaren och schackpolaren Man Ray, en annan av hans vänner för livet. Det första numret handlade utelutande om den refuserade "Fontänen". Det andra, som också blev det sista, vidareutvecklade temat, men innehöll dessutom dikter av Arensberg och Picabia, brev från Stieglitz, ett "litterärt readymade" av Mina Loy med mera. Samtidigt gjorde dadaisterna i Europa rent hus med snobbism och god smak, först i Zürich och sedan i Berlin. Fastän han själv var samma andas barn visste Duchamp ingenting om detta. "Vi var dada utan att känna till dada."

Konstens vidare öden lämnade han för tillfället därhän. I stället upptog schackspelandet alltmör av hans tid och intresse. Hans schackbegävnig var av allt att döma genuin, och trots att spelet var populärt, och schackspelaren något av en sinnebild för "den rene konstnären", i dessa kretsar, så var det ingen av Duchamps kamrater som kunde prestera motstånd värt namnet. En del partier mellan Duchamp och till exempel Man Ray eller Francis Picabia har faktiskt bevarats, och även om Walter Arensberg odlade vanföreställningen om att "Duchamp kanske rentav blev sämre schackspelare då han började spela organiserat", så är det inget tvivel om saken: dessa människor var inte kapabla att bedöma just det.

Från och med den här tiden, slutet av 10-talet, börjar Marcel Duchamps schackliga och konstnärliga verksamhet att tvinna samman. Inte på så sätt att han skulle ha utnyttjat schackliga motiv i sin konstnärliga gärning, utan i den bemärkelsen att schacket erbjöd ett utlopp för en kreativitet som inte var till salu för pengar. Det är inte tomma ord. 1916 erbjöds han 10 000 dollar om året i resten av



Duchamps legendariska urinoir, 1917.

vel på den traditionella konstutövningens berättigande och spelade hellre schack hemma hos Arensberg nätterna igenom. Däremot var han intensivt sysselsatt med att (för sig själv) formulera teorin för "readymades" - masstillverkade bruksföremål vilka som helst signerades, förlänades en titel och kanske en inskription och "upphöjdes" till konstverk: en snöskovel, en skrivmaskinshuv, en flaskorkare. Här kan det vara på sin plats att citera min efternamne Ingemar i antologin *Dada* (Bak-håll 1985): "Med sina readymades (...) ville han dels understryka (och självfallet skoja med) det vanemässiga i samtidens konstsyn (ett cykelhjul försett med Duchamps magiska signum var inte längre ett cykelhjul), dels ifrågasätta tingens herravälde över människans tankevärld ('Om-

sitt liv för resten av sin produktion. "Jag sa nej (...), jag vägrade fara direkt. Till dess hade jag lyckats undvika den. (...) Jag var tjugonio, så jag var gammal nog för att ta vara på mig själv. (...) Jag skulle handla likadant idag (1967) om man så erbjöd mig hundratusen dollar för att göra någonting."

Därtill kommer att konsten erbjöd en möjlighet att ge form och innehåll åt vissa schackliga föreställningar som fascinerade - ja, rentav ansatte - Duchamp. Under dessa år försökte han att finna en konstnärlig formel som förenade det planenliga med det slumpmässiga. Varje erfaren schackspelare vet vad detta innebär.

Kriget ryckte närmare, korsade Atlanten. "Anledningen till att jag lämnade Frankrike var främst bristande patriotism. Och nu stod jag upp över öronen i amerikansk patriotism, som var mycket värre." I augusti 1918 avseglade Duchamp till Buenos Aires. Färden gick genom vatten fyllda av fiendliga u-båtar. "Inget ljus utom i rökrummet... inget schack, ingen att spela med... Jag sorterar mina papper", skrev han i ett brev till Arensberg. Och väl framme i den argentinska huvudstaden fanns inte stort mer att göra än att vänta på nya chaplinfilmer och spela schack.

I Buenos Aires blev Duchamp under de första månaderna 1919 vad han själv kallade för en *chessmaniaque*. Det började med att han kom över en samling om fyrtio av Capablancas partier som han noga studerade på egen hand. Därefter gick han med i "den lokala schackklubben" och tog snart privatlektioner av stadens bästa spelare. "Jag spelar natt och dag, och ingenting annat i världen intresserar mig än att hitta det rätta draget... Att måla roar mig mindre och mindre."

Sommaren 1919 återvände Duchamp till Paris. Kriget var slut, dadarörelsen växte snabbt i Tyskland och Frankrike; i dess hägn växlade konstnärer och författare, anarkister och spexmakare, idéer med en frenesi som alldeles uppenbart fyllde Duchamp med livslust. Tillsammans med Picabia blev han något av rörelsens *grand old man* (han var ju trettiofå!) och medarbetade på de många dadapublikationernas bördiga sidor, inte så mycket med illustrationer som med kryptiska sentenser och vitsiga ordlekar. Några av dem finns utströdda som buffertar av konfetti i det här numret. De är alla undertecknade "Rose Sélavy" och hämtade ur Ingemar Johanssons antologi.

"Rose Sélavy" var en pseudonym som Duchamp la sig till med 1920 och som han höll i helgd genom åren. Han ville byta identitet och hade först tänkt ta sig ett judiskt namn (dvs byta religion också).

Men så slog det honom: "Varför inte byta kön? Det var mycket enklare." Själva namnet är en ordlek och det har transkriberats både som "Eros, c'est la vie" ("Kärleken är livet") och "Arrose, c'est la vie" ("Flödet, det är livet"). "Och medan de sitter där, museimän och studenter, och benar ut kryptiska anagram och torra skämt flödar livet och kärleken dem förbi. I obemärkt närhet ock tillika", som Ingemar Johansson har påpekat.

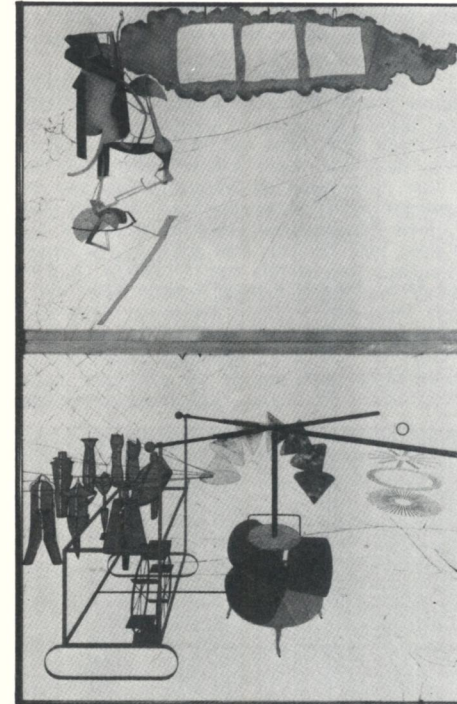


Marcel Duchamp: L.H.O.O.Q.
("Hon har eld i röven"), 1919.

Den återupptagna kontakten med Picabia och Ray, de nya bekantskaperna i dadarörelsen ("Jacques Rigaut var mycket sympatisk, han var lättssam. Han var dada, om man så vill.") och i det i dessa kretsar självklara hatet mot ingrodda auktoriteter och förstockade vanor (eller är det tvärtom?), hade en alldeles avgjort upplyftande inverkan på Duchamp. Han började till och med måla igen.

Men inte på duk, inte. Det närmaste

Duchamp kom i den vägen var mustascher-na och pipskägget på da Vincis "Mona Lisa" (eller vad den heter). Dessvärre eller dessbättre (som *ni* vill, kära läsare!) beklottrade han inte originalet i Louvren, utan en reproduktion. Däremot återvände han till sitt "stora glas" som hade påbörjats redan i New York. Denna målning som han kallade "La Mariée mise à nu par ses célibataires, même" ("Bruden avklädd av ungarlarna, rentav") är utförd på två



Bruden avklädd av ungarlarna, rentav.
(1915-23)

stora glasskivor. Skilda tolkningar har varit legio under årens lopp, men jag tar nog inte i då jag påstår att här framställs en kärleksakt i stelnad mekanik; alienerat, isolerat - dessa abstrakta adjektiv som så konkret hör vår tid till.

Upprinnelsen till "det stora glaset" kan spåras i en anteckning från 1912 som har intresse även för schackspelare: "Använda 'avbrott' i stället för bilder och måleri, en bild på glas skapar ett avbrott i glaset - men avbrott i glaset innebär inte

en bild på glas. Det hela är bara ett sätt att inte längre tänka på företeelsen ifråga som en bild - att i största allmänhet förorsaka ett avbrott i den, inte direkt i själva ordet avbrotts olika betydelse utan snarare i betydelsen av oviss återförening 'avbrott' - /ett avbrott i glas på samma sätt som man talar om lyrik i prosan eller en spottkopf i silver." I en intervju femtio år senare la Duchamp ut texten om de lyriska dimensionerna hos ordet "avbrott". Förvisso föresvävade honom också den schackliga betydelsen; förvisso fattade inte interlokutören ett smack därav.

"Det stora glaset" blev aldrig fullbordat. "Det blev så monotont, det var en utskrift, och mot slutet sinade uppfinningsrikedomen. Så det rann bara ut i sanden." Duchamp deltog i några dadamanifestationer, men alltid i utkanten. Nämnas bör Reré Clairs film *Entr'acte* (1924), där man kan se Marcel Duchamp och Man Ray sitta på ett tak och spela schack tills Francis Picabia dyker upp med en vattenslang och spolar bort dem. Scenen är symbolisk: Duchamp försvann från "kulturen", la ifrån sig penslarna för gott och övergick till att leva livet och spela schack. "Det enda som återstår."

Under dessa år bodde han växelvis i Paris och New York. Alldeles i början av 20-talet gick han med i Marshall Chess Club, vars tysta och mörka lokaler var belägna ovanför Pepper Pot Restaurant på 8:e gatan i Greenwich Village. Här utvecklades han raskt till en av de starkaste spelarna, och på klubbens väggar hänger än idag ett gruppfoto på laget som 1922 tog hem segern i Metropolitan League. Liket drabanter kring en planet står de grupperade runt Frank J. Marshall: Horace Bigelow, Marcel Duchamp, Edward Edwards, Bruno Forsberg (jfr *SSKK-bulletin* nr 189, sid 17), Martin May, Alrick May, Edward Santasiere, Rudolf Smirka och Basil Soldatenkov.

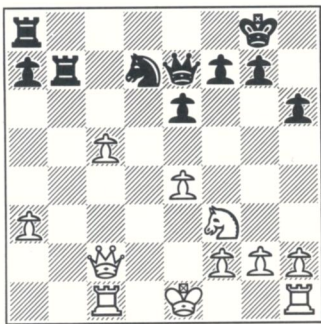
Den 22 november 1922 arrangerade Marshall CC en simultanföreställning med José Raoul Capablanca. Den dåvarande världsmästaren spelade 25 partier, varav han vann 21. Bland de besegrade återfanns Duchamp. Capablancas vinstföring gjorde ett djupt intryck på honom; han studerade partiet noga och bestämde sig för att själv bli stormästare i schack: Han var 36 år och hade rimligt sett alla odds emot sig.

Under senare delen av 20-talet bodde Duchamp mest i Paris. Han gjorde sig snart känd som en av Frankrikes bättre schackspelare, deltog i fyra franska mästerskap under åren 1924-1928 och blev parismästare 1926. Här lägger han på en enda rem mot George Koltanowski:

Koltanowski - Duchamp, Paris 1929
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 d6 4.e4 b6 5.f4 Lb7
6.Ld3 Sbd7 7.Sf3 e5 8.d5 g6 9.0-0 exf4
10.Lxf4 Lg7 11.e5 dxe5 12.Sxe5 0-0 13.Dd2
Sxd5 14.Sxd7 Sxf4 15.Sxf8 Ld4+ 0-1.

Den bild Ingemar Johansson i sin bok ger av Duchamp som schackspelare är en aning missvisande. Det är förvisso sant att Duchamp inte kunde mäta sig med snillen som Savielly Tartakower och Gösta Stoltz. Ett parti mellan den senare och Duchamp återges för övrigt i *Dada*, där det heter: "resultatet av hans (Duchamps) deltagande i schackolympiaden i Hamburg 1930 ger de riktiga proportionerna: en vinst, åtta förluster." Det låter onekligen bestickande, men är icke förty oegentligt. Johanssons kategorisering är av allt att döma (en nog så begriplig) reaktion mot de konstnärliga hävdatecknarnas diletterteri, men påpekas bör att Duchamps svaga resultat i denna och de tre övriga olympiader där han deltog i Frankrikes nationslag framför allt berodde på "bristande teknik och blodtörst" (C.H.O'D. Alexander). Ett studium av Duchamps tävlingspartier antyder att han då och då drabbades av den schackblindhet som är vanlig bland spelare som har börjat sent. Kapaciteten fanns där. "Han förstår schack, det är det inget tvivel om", sa Matti Svensson efter att vi hade gått igenom följande parti, också det spelat under olympiaden i Hamburg 1930 och till råga på allt mot en gammal klubbkamrat - Frank J. Marshall:

Marshall - Duchamp, Hamburg 1930
1.d4 Sf6 2.Sf3 b6 3.c4 e6 4.Lg5 Le7 5.Sc3
Lb7 6.Dc2 d5 7.e3 0-0 8.cxd5 Sxd5 9.Lxe7
Dxe7 10.Sxd5 Lxd5 11.Ld3 h6 12.a3 c5
13.dxc5 Tc8 14.b4 bxc5 15.Tc1 Sd7 16.La6
Tc7 17.e4 Lb7 18.Lxb7 Txb7 19.bxc5



19...Dxc5 20.0-0 Dxc2 21.Txc2 Kf8 22.
Tfc1 Ke7 23.Sg4 K8 24.f4 Tab8 25.e5 Sf8
26.Tc5 Tb1 27.Txb1 Txb1+ 28.Kf2 Tb7 29.

Tc8+ Ke7 30.Ta8 Sg6 31.g3 Kd7 32.a4 Se7
33.Sb5 Sc8 34.g4 Txb5 35.axb5 Kc7 36.g5
hxg5 37.b6+ Kb7 38.Txc8 Kxc8 ½-½.

Slutställningen är intressant. I *Chess Life*, juni 1986, menar Raymond N. Doetsch att det är "klar remi efter 39.bxa7 Kb7 40.fxg5 Kxa7 41.h4 g6!". Frågan är emellertid om inte vits tänkta 41:a drag är förhastat, eftersom han riskerar att hamna i dragtvång då kungarna marscherar upp emot varann. Förmodligen måste han i stället offra bonde med 41.g6!?. Vad tror läsarna? Ett exemplar av *Dada* till den som mest åskådligt redogör för detta slutspel!

Några riktigt stora närshacksframgångar firade Duchamp aldrig. Han spelade upp sig i Frankrikes olympialag, det är sant, och han vann en turnering i Hyères 1928, men det finns mycket som talar för att han inte tålde de påfrestningar som en regelrätt schackturnering innebär. Och det är inte förvånande att han i början av 30-talet med liv och lust gick in för korrschacket. Han ställde upp i IFSB:s (inofficiella) europamästerskap 1931 och vann först förgrupp VII för att sedan sopa hem finalen. Sammanfattningsvis: Marcel Duchamp var en av dåtidens absolut bästa korrschackspelare. Låt oss se på några av hans korrschackpartier. Vi börjar i mästartklassen, där



Duchamp gjorde affischen för de franska mästerskapen i Nizza 1925.

Duchamp tog 7 av 8, 1½ poäng mer än två-
an Buraas.

Turneringen kom emellertid att ihågkommas även av en annan anledning än Duchamps seger: den blev för ungraren Sándor Takács hans sista. Takács avled under turneringens gång och trots att alla hans resultat ströks förtjänar mötet med Duchamp att bevaras åt eftervärlden.

Parti 1393
Nimzoidiskt (E 20-2)
IFSB:s mästartklass, 1931-32

MARCEL DUCHAMP, Frankrike
SANDOR TAKÁCS, Ungern

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Ld2
Enkelt och bra.

4...d5 5.e3 0-0 6.Sf3 Le7

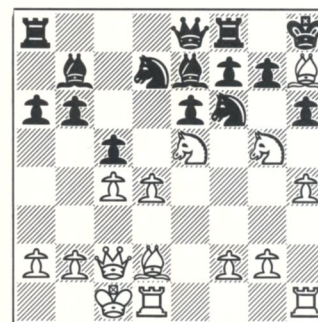
Detta och nästa drag innebär tempoförluster som tillåter vit att iscensätta ett häftigt kungsangrepp.

7.Dc2 a6 8.e4! dxe4 9.Sxe4 Sbd7
Bättre var 9...Sxe4 10.Dxe4 Sd7.

10.Seg5! b6 11.Ld3 h6 12.h4 Lb7
13.Lh7+ Kh8 14.Se5

Hotar matt! På 14...Sxe5 följer nu 15.dxe5
Sg4(h5) 16.Lg8 med vinst.

14...De8 15.0-0 c5
15...Sxe5 hade besvarats med 16.dxe5 Sg4
17.Le4.



16.Sexf7+!

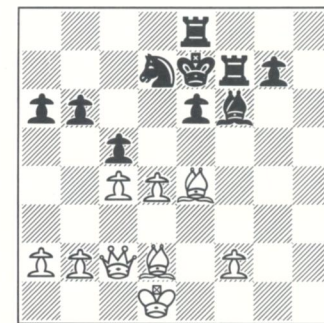
Ett vackert dubbeloffer vars konsekvenser
krävde noggranna beräkningar.

16...Txf7 17.Lg6 hxg5 18.hxg5+ Kg8
19.Th4?

Med all sannolikhet inte det starkaste. Den
planerade torndubbleringen kommer att
förhindras av det oförvägna 19...Lxg2 och
det därpå följande damoffret bringar till
och med svart i fördel. Det enkla 19.gxf6
hade däremot tvingat svart till 19...Sxf6,

varefter vit lugnt hade kunnat sätta sina
planer i verket.

19...Lxg2! 20.gxf6 Lxf6!! 21.Th2
Lf3 22.Lh7+ Kf8 23.Le4 Lxd1
24.Th8+ Ke7 25.Txe8+ Txe8 26.Kxd1



26...Lxd4!!

Den andra överraskningen! Svart offerar
även kvalitet och erhåller med T, S & 2
fribönder för damen avgörande övervikt.
Takács har skött försvaret mycket elegant.

27.Lg6 Txf2 28.Lxe8 Kxe8 29.Dg6+
Ke7 30.b3 a5

Under partiets senare skede står Takács
av allt att döma under inflytande av sin
sjukdom. Han förmår i vart fall inte för-
hindra att motståndaren genom fint manövrerande återställer jämvikten. Det enklaste var 30...Tf7 (31.Lg5+ Lf6) följt av kungsangrepp och en marsch med g-bonden.

31.a3 Tf3 32.Kc2 Lf6 33.De4 Tf5
34.Lf4 g5 35.Lc7!

Genom hoten 36.Da8 och 36.Db7 framtvings
as löparbyte.

35...Le5 36.Lxe5 Sxe5 37.Db7+ Kf6
38.Dxb6 g4

Nu räcker detta inte till vinst.

39.Dd8+ Kf7 40.Dh4 Kg6 41.b4!

Fribonden som uppkommer tycks säkra
remin.

41...cxb4 42.axb4 axb4 43.Dg3 Kg5
44.De3+ Kh4 45.Dh6+

...och här satte ävenledes döden sitt kors
och gav sin schack. Svart har inte längre
någon vinst, till exempel: 45...Kg3
46.Dxe6 Sf3 47.Dd6+ Kh3 48.c5 g3 49.c6
g2 50.c7 g1D 51.c8D remi eller 45...Th5
46.Df6+ Kh3 47.Df1+ Kg3 48.Kb3 och vit
erövrar bonden och hotar att med kungen
understöja ett framryckande med c-bonden,
vilket räcker till utjämning.

(Kommentarer av Eduard Dyckhoff)

Under åren 1928 till 1939 arrangerade Internationale Fernschachbund (IFSB) nio så kallade Bundesmeisterschaft, tillika inofficiella europamästerskap. Eduard Dyckhoff och hans framfart i dessa tävlingar känner vi till från *SSKK-bulletinen* nr 187. Av andra segrare kan nämnas Paul Keres (1935), Milan Vidmar (1937) och svensken Hilding Brynhammar (1934). När Marcel Duchamp vann 1933 deltog visserligen ingen av dessa, men väl mästaren från den första turneringen 1928, Matthäus Seibold.

Parti 1394
Nimzoidiskt (E 20-2)
IFSB:s Bundesmeisterschaft, 1933

MARCEL DUCHAMP, Paris
MATTHÄUS SEIBOLD, Tyskland

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Ld2
Duchamps special.

4...0-0
4...b6 5.f3 Sc6 6.a3 Le7 7.d5 Sb8 8.e4 e5
9.Ld3 d6 10.Sge2 Sbd7 11.0-0 med klar
fördel för vit, Duchamp-Baratz, Nizza 1931.

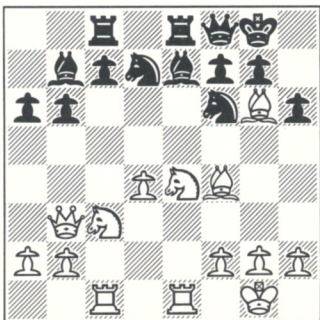
5.e3 d5 6.Ld3 Sbd7 7.Sf3 b6
8.cxd5 exd5 9.0-0 Lb7 10.Tc1 a6
11.Sa4 Ld6 12.Db3 De7 13.Lf5 Lc8?
Svart borde ha gått till aktion i centrum
med 13...g6 följt av Tfe8 och Se4.

14.Sc3 Lb7 15.Tfe1 Tfe8 16.e4! dxe4
17.Sg5 h6

Efter 17...g6 18.Lxe4 Sxe4 19.Scxe4 blir
svart ändå tvingad till 19...Lxe4 och får
problem efter 20.Txe4, till exempel:
20...Df8 21.Txe8 Txe8 22.Sxh7! Kxh7
23.Dh3+ och 24.Dxd7.

18.Sgxe4 Df8 19.Lg6 Le7
Ett försök att lätta på trycket med
19...Sxe4 20.Sxe4 Lxe4 21.Lxe4 hade gjort
svart försvarslös på de vita fälten.

20.Lf4 Tac8



21.Lf5!
Vinner material.

21...Ted8 22.Sxf6+ Lxf6 23.Se2 c5
24.Dh3 Lc6 25.dxc5
Ger svart en chans att hämta sig. 26.d5!
Lb5 27.b3 g6 (27...Ta8 28.a4 Lxe2
29.Txe2 Ta7 30.Dg3 +/-) 28.Lxh6 Lg7
29.Lxg7 Dxc7 30.Lg4 och vit har en sund
merbonde.

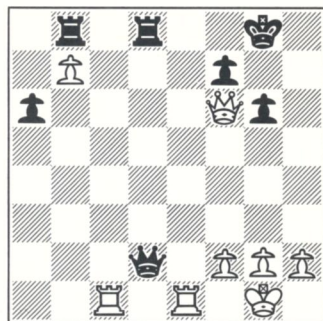
25...g6!
Svart ger ännu en bonde för motspel
(25...bxc5? 26.Tcd1).

26.Lxh6 Lg7 27.Lxg7 Dxc7 28.Tc3
Försiktigare var 28.Lxd7 Lxd7 29.Da3 bxc5
30.Sf4.

28...De5!
Centralisering och indirekta hot mot vits
första rad.

29.Tg3 Kg7 30.cxb6 Lb5 31.b7 Tb8
32.Lxd7 Lxd7 33.Dh4 Dxb2 34.Tb3
Här fanns 34.Sf4 Th8 35.Sh5+ Kg8 varefter
svart visserligen överlever tornoffret
36.Txg6+, men knappast 36.Df6!.

34...Dxa2 35.Tb6 Lc6 36.Txc6 Dxe2
37.Df6+ Kg8 38.Tcc1 Dd2



39.De7
39.Dxa6? Kh7 följt av 40...Td7 och b-bon-
den faller.

39...Kg7
Vit hade också vunnit efter 39...Dd7
40.Dxd7 Txd7 41.Tc8+ Td8 42.Txd8+ Txd8
43.Tc1 Kg7 44.Kf1 Tb8 45.Tc7.

40.Tc7 Tf8 41.h4 a5
Svart hade inte haft någon evig schack
efter 41...Tbe8 42.Dxe8 Txe8 43.Txe8
Dd1+ 44.Kh2 Dd6+ 45.Kh3 Dd3+ 46.f3 Df5+
47.Kg3.

42.De5+ Kg8 43.h5 1-0.

(Kommentarer av Matti Svonn)

Vare sig i förgruppen eller i finalen förlo-
rade Duchamp något enda parti. Behändigt
kammades poängen hem i följande bagatell.

Parti 1395
Sicilianskt (B 60-4)
IFSB:s Bundesmeisterschaft, 1933

A. SCHAUM
MARCEL DUCHAMP, Paris

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4
Sf6 5.Sc3 d6 6.Lg5 Db6
Tvingar vit att fatta ett omedelbart beslut:
7.Sxc6, 7.Sb3 eller reträtten 7.Le3.

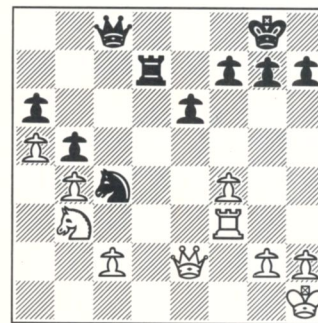
7.Sb3 e6 8.Le2 a6 9.0-0 Le7
10.Kh1 Dc7
Efter ett tappat tempo när svarts dam sin
bästa ruta; men även vit måste med Lg5-e3
kosta på sig en tempoförlust såvida han
inte är beredd att ge svart fördelen av
löparparet.

11.a4 b6 12.Le3 Lb7 13.f4 Sb4
14.a5 b5 15.Lb6 Dc8 16.Lf3 0-0
17.Tf2 d5
Efter att svart har uppnått den ideala
defensivupställningen är det nu dags för
det alltid lika viktiga draget i Sicilianskt:
att med d-bonden angripa vits e4-bonde.

18.exd5 Sfxd5 19.Sxd5 Sxd5 20.Ld4
Td8 21.Df1
Vit saknar rörelsefrihet.

21...Lf6 22.Td1 Lxd4 23.Txd4 Se3
24.De2 Txd4 25.Sxd4 Sc4 26.b4 Ta7
Vinner ett tempo innan löparna byts av.

27.Tf1 Lxf3 28.Txf3 Td7 29.Sb3



29...Sd2!
Svart är ute efter c-bonden. Efter 30.Sxd2
Dxc2 återvinner han pjäsen på grund av
finessen 31.Tf2 Txd2!.

30.Td3?
Nödvändigt var 30.Sc5! Sxf3 31.Sxd7 Sd4
32.Dd2 Dxd7 33.c3 g5! 34.cxd4 Dd5 med

ett damslutspel som förmodligen hade slutat
remi.

30...Dxc2 0-1.
(Kommentarer av Marcel Duchamp)

Ett grand av tur klarar ingen turnerings-
segrare sig förutan, allra minst då special-
vapnet går i baklås.

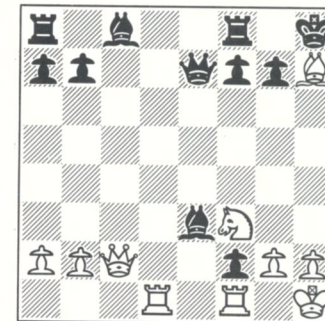
Parti 1396
Nimzoidiskt (E 20-2)
IFSB:s Bundesmeisterschaft, 1933

MARCEL DUCHAMP, Frankrike
M. FOLKMANN, Tjeckoslovakien

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Ld2
0-0 5.e3 d5 6.Ld3 Sbd7 7.Sf3 c5
8.0-0 cxd4 9.Sxd5
Påbörjar en intressant avveckling, som
dock utmynnar till svarts fördel.

9...Sxd5!
Bättre än 9...exd5 10.Lxb4.
10.cxd5 Lxd2 11.dxe6 dxe3 12.exd7
Dxd7!
Detta starka drag hade vit förmodligen
förbiset.

13.Dc2 exf2+ 14.Kh1 Le3 15.Tad1
Kh8 16.Lxh7 De7



17.Td5!
Vit lyckas skapa problem för svart.

17...Df6 18.De4
18.Th5 Lg4 - SJ.
18...Dh6 19.Lf5 b6 20.Td3 Lxf5
20...La6 21.Txe3 Lxf1 22.Sd2 - SJ.

21.Dxf5 Tae8 22.g4! Dg6 23.Sd4!
Te4!
Båda parter sköter sina kort på bästa
sätt.

24.Dxc6 fxc6
Nu verkar svart komma i överläge. Vit be-

möter anstormen med en fin springarmanöver.

25.Sb3 Lg5 26.Sd2 Te1 27.Kg2 Le3
28.Se4! Tf4

? Svart var tvungen till 28...Kh7. - SJ

29.Td8+ Kh7 30.Sg5+ Kh6 31.Sf3!

Utmärkt! Genom matthotet 32.Th8 framtvingar vit en fördelaktig avveckling.

31...Txf3 32.Kxf3 Txf1 33.Th8+ Kg5
34.h4+ Kf6 35.Kxe3 Ta1

Bättre var 35...Te1+ 36.Kxf2 Tbl.

36.Tf8+ Ke6 37.Txf2 Txa2 38.Kf4 a5
39.Kg5

Läget har förändrats till vits fördel, svart kan inte längre vinna partiet. Nu måste han spela 39...Ta4!, men i stället sker ett ödesdigert misstag.

39...b5? 40.Kxg6 a4 41.Kxg7 b4
42.h5 a3 43.Tf6+ Ke5 44.bxa3 bxa3
45.h6 Tg2 46.h7! 1-0.

På 46...a2 vinner 47.h8D Tgx4+ 48.Tg6 tornet, medan 47...a1D stupar på 48.De8+.

(Kommentarer av Rudolf Dührssen)

Parti 1397
Damindiskt (E 19-11)
IFSB:s Bundesmeisterschaft, 1933

F. HERZOG, Tjeckoslovakien
MARCEL DUCHAMP, Frankrike

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Lb7
5.Lg2 Le7 6.0-0 0-0 7.Sc3 Se4
8.Dc2 Sxc3 9.Dxc3 f5 10.d5 Lf6
11.Db3 Sa6 12.Le3 c5 13.Tfd1 e5
14.a3 d6 15.Dc2 Lc8 16.Lh3 Le7
17.Ld2 g5! 18.Lg2 Lf6 19.Lc3 De7
20.Se1 Ld7 21.e4 f4 22.gxf4 gxf4

Bonden på f4 ger svart en liten fördel på grund av angreppsmöjligheterna på kungsflygeln.

23.Kh1 Lg7 24.Sf3 Tf6 25.Tg1 Th6
26.Lf1 Kh8 27.Le2 Lf6 28.Dd2 Tf8
29.b4

En normal reaktion. Lyckas vit öppna lin-

jer på damflygeln får han det bättre spelet.

29...Df7 30.Sg5!

Låter svart avgöra om han bör ge sig in på äventyret 30...Dg6 31.Se6 Txb2+ 32.Kxb2 Dh6+ 33.Kg2 Tg8+ 34.Lg4! Txb2+ 35.Kf1 Dh3+ etc. Jag fann dock varianten alltför riskabel.

30...De8 31.Tg2 Tg8

Svart måste av nödvändighet opponera på g-linjen.

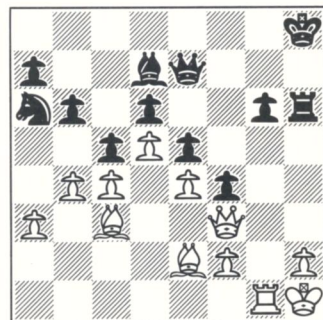
32.Tag1

Hotar damvinst med 33.Sf7+.

32...Tgg6 33.Dd3

Detta drag, som släpper hotet mot f4, tillåter svart att genomföra en vinnande avveckling.

33...Lxg5 34.Txg5 De7 35.Txg6 hxg6
36.Df3



36...Th3 37.Dxf4

37.Dg2 var att föredra, men efter 37...f3 38.Lxf3 Df6 39.Lg4 Lxg4 40.Dxg4 Txc3 41.Dc8+ Kg7 42.Tg3! cxb4! hade svart stått bättre.

37...Kh7! 38.Lxe5
38.Dd2? Txb2+ - SJ.

38...dxe5 39.Dg5 Dxg5 40.Txg5 Kh6!

IFSB:s Bundesmeisterschaft 1933

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	Poäng
1. Duchamp	*	½	1	1	1	1	1	½	1	1	1	9
2. Weiss	½	*	0	1	1	0	1	1	1	1	1	7½
3. Folkmann	0	1	*	0	1	½	1	1	0	1	1	6½
4. Herzog	0	0	1	*	0	1	1	1	½	1	1	6½
5. Dührssen	0	0	0	1	*	½	½	1	1	1	1	6
6. Rüster	0	1	½	0	½	*	½	0	1	½	1	5
7. Rattmann	0	0	0	0	½	½	*	0	1	1	1	4
8. Kracke	½	0	0	0	0	1	1	*	0	1	0	3½
9. Seibold	0	0	0	½	0	0	0	1	*	1	1	3½
10. Schaum	0	0	1	0	0	½	0	0	0	*	1	2½
11. Anglarès	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	*	1

Poängen! Om nu 41.Txe5 så 41...Txa3, vilket hotar matt i 3 drag. Vit garderar matthotet, varefter 42...cxb4 ger svart en avgörande fribonde. Efter 40...Txa3 41.b5! hade den svarta vinsten ännu varit många drag avlägsen, eftersom han tappar bonden på e5.

0-1.

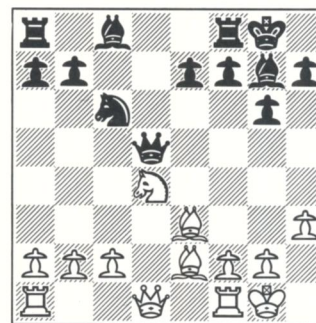
(Kommentarer av Marcel Duchamp)

Edwin Weiss, andrapristagare i turneringen och kassör i IFSB, gav Duchamp tillfälle att demonstrera hur svart ska försvara sig mot 12.c4!? (i stället för det vanliga 12.Lf3) i diagramställningen nedan.

Parti 1398
Sicilianskt (B 73-1)
IFSB:s Bundesmeisterschaft, 1933

EDWIN WEISS, Tyskland
MARCEL DUCHAMP, Frankrike

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6
5.Sc3 d6 6.Le2 g6 7.0-0 Lg7 8.Le3 0-0 9.
h3 d5 10.exd5 Sxd5 11.Sxd5 Dxd5



12.c4!? De5 13.Sxc6 bxc6 14.Lf3 Dc7 15.
Da4 Lf5! 16.Lxc6 Tac8 17.Lb5 a6! 18.Dxa6
Lxb2 19.Tad1 Ta8 20.Db6 Dxb6 21.Lxb6
Txa2 22.Tfe1 La3 23.Te3 Tc8 24.g4 Le6
25.Ld7 Lxd7 26.Txd7 Txc4 27.Ta7 Tb2 28.
Txa3 Txb6 29.Txe7 ½-½.

Marcel Duchamp avslutade sin korta men mycket framgångsrika korrkarriär genom att spela för Frankrike i den olympiad IFSB anordnade. I mötet mellan Frankrike och Hollands lag II kom Drakvarianten åter upp till diskussion på Duchamps bräde och den här gången visade fransmannen ingen misskund. Med känsla och list komponerade han ett dragtvång av mer pikant slag.

Parti 1399
Sicilianskt (B 74-5)
IFSB:s Olympiad, 1935-36

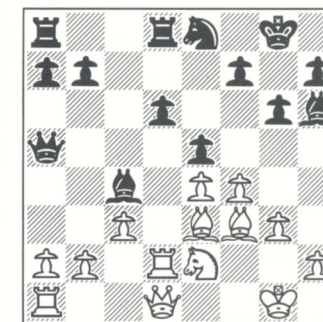
J. BOAS, Holland
MARCEL DUCHAMP, Frankrike

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4
Sf6 5.Sc3 d6 6.Le2 g6 7.Le3 Lg7
8.0-0 0-0 9.Sb3 Le6 10.f4 Sa5
11.Sxa5 Dxa5 12.Lf3 Lc4 13.Tf2 Tfd8
14.Td2 Se8

Denna tillfälliga springarreträtt ökar värdet på Lg7 och förbereder kampen om centrum.

15.Se2 e5 16.c3 Lh6
Tutnyttjar att Le3 står ogarderad.

17.g3



17...d5

Svart offerar en bonde dels för att ge springaren det fina fältet d6, dels för att fortsätta skapa oreda bland vits pjäser.

18.exd5 Sd6 19.b3 e4 20.Lg4 Ld3
21.Sc1 La6 22.c4 Lg7 23.Tb1 Dc3
24.Ld4 Lxd4+ 25.Txd4 b5 26.c5

Vit ger tillbaka bonden för att få Sc1 med i spelet.

26...Dxc5 27.b4 Db6 28.Sb3 h5
Förbereder byte av vitfältslöparna och ett besättande av fältet f5 med springaren.

29.Lh3 Lc8 30.Lxc8 Tdxc8

Bättre än 30...Taxc8 eftersom svart nu har motstötten a5 om den vita springaren går till c5.

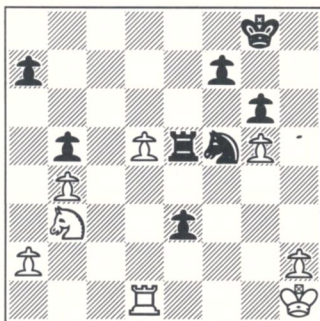
31.Kh1 e3 32.g4 hxg4 33.Dxg4 Sf5
34.Te4 Te8 35.Te5 Df6

För att forcera tornbyte med tempovinst.

36.Dg5 Dxg5 37.Txe8+ Txe8
38.fxg5 Te5 39.Td1

Vit var tvungen att snarast ta i tu med svarts e-bonde genom att föra kungen till f3. Efter textdraget är slutet mer eller

mindre forcerat.



39...Sh4! 40.Sc1 e2 41.Te1 Txd5
42.Sxe2 Te5 43.a3 Kf8 44.h3 Ke7
0-1.

(Kommentarer av Marcel Duchamp)

Duchamps schacklidelse hade konsekvenser. Man Ray har berättat att det korta (juni 1927 - januari 1928) och i vänkretsens ögon högst förvånande äktenskapet med Lydie Sarazin-Levassor omintetgjordes därför att Duchamp satt och hängde över brädet hela nätterna. En av akterna i dramat utlöstes av att Lydie smög upp en tidig morgon och limmade fast pjäserna (i en regelvidrig ställning får man hoppas). Det kan vara sant, men Man Ray är inte att lita på.

Intressantare är att Duchamp författade en slutspelsbok tillsammans med Vitaly Halberstadt (1903-67), välkänd studiekompositör med korresponderande fält som specialitet. Och korresponderande fält - som uppstår i en dragtvångssituation då båda kungarna rör sig i ett oregelbundet mönster - är precis vad *L'opposition et les cases conjuguées sont reconciliées* ("Opposition och korresponderande fält är samstämmiga") handlar om. Boken trycktes på eget förlag i mycket elegant utförande (bland annat med parallelltext på engelska och tyska) i en upplaga om cirka 1000 exemplar. Idag är den en eftersökt raritet, 1932 väckte den uppmärksamhet främst på grund av att den italienske studiekompositören Rinaldo Bianchetti anklagade Duchamp och Halberstadt för att ha plagierat hans egen *Contributo alla teoria dei finali di soli pedoni* (1925), som behandlar samma esoteriska problem. I den sorgliga svenska översättningen av Pierre Cabannes bok *Entretiens avec Marcel Duchamp* ("Dialog med Duchamp", Cavefors 1977) överträffar Jan Östergren sig själv, då han försvenskar "cases conjuguées" till "torgsystrar"

(detta beror på att boken knappast har översatts från det franska originalet, utan från den engelska översättningen där uttrycket "sister squares" används). Exemplet är betecknande för den djupa oförståelse för Duchamps schackintresse som kännetecknar de flesta "konstvännen".

För dem som har en slarvig bild av dadaisterna som kulturens pellejösar är det kanske chockerande att få veta att Duchamp också engagerade sig i schackbyråkratin. Ja, han deltog rentav i utformandet av spelregler! 1931 blev han medlem av franska förbundets VU och fram till 1937 skötte han dess kontakter med både FIDE och IFSB. "Schack är socialt sett renare än måleri, för man kan inte tjäna pengar på det."

Duchamp älskade själva schackmiljön. "Schackspelare är mycket trevligare än konstnärer. Dessa människor är fullständigt insnövade, helt blinda, går omkring med skyggglappar. De är galningar av en särskild sort, så som konstnärer förväntas vara men i allmänhet inte är." Här gavs ett andrum, en chans att både idka sällskapsliv och pröva sin skapande kraft. "Alla konstnärer är inte schackspelare", sa Duchamp en gång, "men alla schackspelare är konstnärer." Det låter som ett middags-tal, och det är precis vad det är. Duchamp fällde yttrandet vid en bankett som New York Chess Association gav i augusti 1952, men det är lätt att begripa vad han menar: schacket ger en möjlighet att utvidga den kreativa förmågan, spränga det egna intellektets ramar och uppleva glädjen i att utvecklas. Det är också en fråga om sinnlighet: "Ett schackparti är så formbart", heter det i en intervju med Truman Capote. "Man bygger upp det. Det är ett slags mekaniskt bildhuggeri; med hjälp av schacket skapar man vackra problem och skönheten finns i huvudet och händerna på en."

Under hela sitt liv var Duchamp besatt av tanken att leva utanför det ekonomiska systemet. "Jag föredrar att andas framför att arbeta." Trots sitt förakt för schackrandet med konst ("Så fort en konstnär har framgång och börjar tjäna pengar förvandlas han till en nolla.") hankade han sig fram genom att förmedla europeisk konst till amerikanska köpare. Den egna kreativiteten var däremot inte till salu; han var en legend i konstvärlden utan att ha haft en enda separatutställning, han pysslade med småsaker som roade honom: konstruerade en dörr som kunde vara både öppen och stängd, utarbetade ett system som skulle "föreña hasardspel och schack" (slumpen var viktig för Duchamp, den satte rutinen ur spel) och förfärdigade en

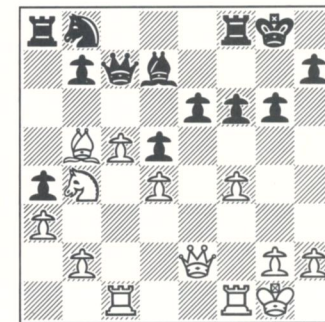
grön ask och en resväska som rymde hela hans produktion (de handskrivna anteckningarna, en liten porslinskopia av "Fontänen", "Glaset" på celluloid osv.). "Livet är inte en fråga om vad man hävar in, utan om vad man lägger ut."

Efter den tyska ockupationen av Frankrike flyttade han till New York. Här gifte han sig en andra gång, "för säkerhets skull med en kvinna som inte längre kunde få barn", levde vad han med en obligatorisk vits kallade för "a waiter's life" och spelade schack. Stormästarplanerna hade visserligen lagts på hyllan, men enligt Edward Lasker tillhörde han USA:s 25 starkaste spelare. "Han var en vidunderlig motståndare, som tog schacket på bra mycket större allvar än konsten."

Jaja, såväl schack- som konstvännen får nog finna sig i att vad Marcel Duchamp tog på störst allvar var sitt eget liv. I all blygsamhet (hur ska ett människoliv annars betecknas?) försökte han leva så fritt och obundet som möjligt. De sista tjugo åren bodde han ömsom i New York, ömsom i Paris. Han var en celibrit som hade slagit sig till ro. Trodde man. Men han

hade en överraskning i beredskap åt konstvärlden. Precis som han så många gånger haft det åt en intet ont anande motståndare på andra sidan schackbrädet. Ett exempel från newyorkmästerskapet 1952:

Duchamp - Hanauer, New York 1952
1.d4 Sf6 2.Sf3 d5 3.c4 e6 4.Sc3 Lb4 5.Ld2
0-0 6.e3 c5 7.a3 Lxc3 8.Lxc3 Se4 9.Dc2
cxd4 10.Lxd4 Sc6 11.Ld3 Sxd4 12.exd4 Sf6
13.c5 a5 14.0-0 a4 15.Se5 g6 16.Lb5 Da5
17.De2 Dc7 18.Tac1 Sd7 19.f4 f6 20.Sd3
Sb8 21.Sb4 Ld7



22.c6 bxc6 23.Sxc6 Db6 24.Tc5 Sa6 25.
Lxa6 Txa6 26.Tfc1 Taa8 27.h4 Kg7 28.Sb4
Tae8 29.Da6 Db8 30.Tc7 Tf7 31.Dd6 Tee7
32.Txd7 1-0.

Marcel Duchamp dog i Neuilly, den lilla parisförort dit han hade dragit sig undan redan 1908. Nu var det den 2 oktober exakt sextio år senare: Duchamp skrattade till och ropade på sin hustru Teeny att hon skulle komma in i vardagsrummet och titta på något roligt som han hade läst. Hon gjorde så och fann honom död.

"Han hade fel", lär Picasso ha muttrat vid underrättelsen om Duchamps död. "Han hade rätt", menade däremot *Le Figaro* och publicerade följaktligen dödsrunan i schackspalten. Den gamle vännen Henri-Pierre Roché slog huvudet på spiken: "Hans främsta verk var sättet att använda tiden." Vad ingen visste var att Duchamp under många år i hemlighet hade varit sysselsatt med ännu ett "konstverk".

Den 7 juli 1969 rämnade förlåten på Philadelphia Museum of Art, där Walter Arensbergs Duchamp-samling hade stationerats. Bland foton på Duchamps släktingar och vänner, inemellan original och repliker av hans konstverk, upptäckte åskådarna oväntat en liten alkov vars botten utgjordes av en bastant ekdörr. I dörren fanns två titthål, och den som

STREETCAR DECISION

Artikeln om Marcel Duchamp är den sista jag skriver om schack. Femton års damslutspel med bonde under räcker gott.

Mellan förlösade och förlösande schackar har jag haft roligt tillsammans med folk för vilka jag kanske kommer att försvinna. Lik förbannat får de finna sig i att jag tycker om dem, stackarna.

Här ska främst fyra namn nämnas: Tomas Blom, den mest sparsmakade stilisten i svensk schackjournalistik, Jan-Olof Forsberg, själsfrände i antikarriären, Lars Grahn, vars envishet och kvalitetskrav har revolutionerat schackpublicistiken i det här landet, och Matti Svensson med sin chofefria generositet och självklara livskänsla.

Till dem och envar som känner sig träffad, i ordens alla bemärkelser: far väl.

Sixten Johansson

kastade en blick genom dem fick se - ja, vad? Det får ni faktiskt ta reda på själva, schackbögar där.

En annan provokation, den egentligen sista, var Duchamps föreskrift om hur hans gravsten skulle se ut. Familjen tvangs söka dispens och med nådigt tillstånd av stadsfullmäktige står nu följande ord att läsa på *Cimetière Monumentale* i Rouen: "D'ailleurs, c'est toujours les autres qui meurent". Det är svårt att på en och samma gång återge rytm och rim och reson i den sentensen, men här är ett försök:

"Som sig bör är det alltid de andra som dör."



Emiliano Zapata och Marcel Duchamp (t.h.)

Detta är den avslutande artikeln i serien "Kor(r)eografer". Tidigare har Eduard Dyckhoff (nr 187) och C.J.S. Purdy (nr 190) porträtterats.

Ingemar Johansson (urval och övers.) **DADA**

*Vad är dada? Vem är dadaist?
Dadaisterna själva överträffade varandra
i definitioner som de sedan gärna
själva i nästa andetag förkastade.
Här är istället en dokumentation,
en rik sammanställning av dadatexter
och dadabilder, en förmilig kavalkad av
raffinerad råkonst -
Ball, Tzara, Duchamp, Arp, Picabia,
Ernst, Schwitters, Huelsenbeck, Aragon,
Breton och många, många fler.*



Pris: 65 kr

BAKHÅLL
Box 1114
221 04 LUND

Nationella turneringar



SSKK:s nationella turneringar är öppna för SSKK-medlemmar bosatta i Sverige, samt för SSKK-medlemmar som är svenska medborgare och bosatta i Danmark, Finland, Island eller Norge.

Medlemsavgift till SSKK skall erläggas under hela den tidsperiod som respektive turnering pågår.

Regelhäfte utsänds till alla deltagare i samband med startbrevet. Resultat publiceras i SSKK-bulletinen, som utsänds utan extra kostnad till SSKK:s medlemmar.

KORR-SM

Särskild inbjudan till Korr-SM publiceras i SSKK-bulletinen. Turneringen startar i oktober månad varje år och omfattar maximalt 15 spelare. Kvalificering sker via gruppvinster i klass M, ranking, nominering eller dispensstart.

LAG-SM

Särskild inbjudan till Lag-SM publiceras i SSKK-bulletinen. Turneringen anordnas för närvarande vartannat år. Klubb-lagen omfattar fyra spelare. I division I tävlas om SM.

VETERAN-SM

Särskild inbjudan till Veteran-SM publiceras i SSKK-bulletinen. Turneringen startar i april-maj månad varje år med kvalgrupper. Spelare 65 år och äldre har rätt att delta. (Under en övergångsperiod även födda 1923 och tidigare.)

KLASSTURNERINGAR

SSKK:s klassturneringar startar fortlöpande under året, så snart fullt antal godkända anmälningar inkommit. Det är tillåtet att starta i två grupper samtidigt, förutsatt att spelaren i närmast föregående turnering ej tagit mindre än 45%.

Segev i klass M kvalificerar till Korr-SM. I övrigt sker uppflyttning efter gruppsegev eller 80%. Nedflyttning sker om spelare i två påföljande turneringar ej uppnår 45% i någon av grupperna.

LAGMATCHER

SSKK spelar mer eller mindre regelbundet vänskapsmatcher mot andra länders korrschackförbund. I huvudsak är dessa matcher av breddkaraktär. Vanligen spelas två partier per bord, dvs ett med vit och ett med svart mot samma spelare.

AVGIFTER

Klass M, 1, 2, 3 7 spelare 6 partier startavgift 50 kr

Startavgifter inbetalas till SSKK:s postgirokonto 520 52-8.

På talongen måste anges:
KLASS, NAMN, ADRESS och PERSON-NR.
(Person-nr är viktigt för identifiering i klassregistret!)

PRISER

Diplom utdelas till de två främsta i klass M, 1, 2 och 3. Priser i övriga turneringar publiceras i respektive inbjudan.

NYBÖRJAR- INFORMATION

Kontakta ANDERS SÄLLBERG, Harvgatan 4, 335 00 GNOSJÖ.
Tel 0370-919 63.

Internationella turneringar



Internationella korrshackförbundet (ICCF) arrangerar fort-löpande olika turneringar öppna för SSKK-medlemmar. Medlemsavgift till SSKK skall erläggas under hela den tidsperiod som respektive turnering pågår.

ICCF:s regler gäller. Regelhäfte utsänds till alla deltagare i samband med startbrevet. Resultatet publiceras i ICCF:s organ FERNSCHACH och ICCF:s resultatblad. Abonnemang på dessa enligt särskild annons; ej till SSKK!

OLYMPIADER (lag-VM) Lagturneringar för herrar (6-manna) och damer (4-manna) med kvalgrupper och final. SSKK kontakter aktuella elit-spelare och tar ut de svenska lagen.

LAG-EM Lagturneringar (12-manna) med kvalgrupper och final. SSKK kontakter aktuella elit-spelare och tar ut de svenska lagen.

INDIVIDUELLA VM Kvalificering enligt ICCF:s statuter. Turneringar för herrar och damer. Normal kvalificering till herrarnas VM-final sker via en vinst i 15-manna klass M (världsgrupp) eller två på-följande vinster i 7-manna klass M (världsgrupper), därefter kval via VM-semifinal och VM-kandidatturnering ("3/4-final").

INDIVIDUELLA EM Kvalificering via vinst i 15-manna klass M (Europa-grupp) eller två påföljande vinster i 7-manna klass M (Europa-grupper). De två främsta i EM blir kvalificerade till VM-kandidatturnering.

KLASSTURNERINGAR Världsturneringar. Öppna för spelare i alla världsdelar. Klasser: M, H, T, 2 och 3. Grupperna omfattar 7 spelare (6 partier). I klass M anordnas även grupper om 15 spelare (14 partier).

Europa-turneringar. Öppna för spelare bosatta i Europa. Klasser: M, H, T, 2 och 3. Grupperna omfattar 7 spelare (6 partier) eller 15 spelare (14 partier) i alla klasser.

KLASSTILLHÖRIGHET Vid första ICCF-start tillämpas klasstillhörighet enligt SSKK eller så kallad dispensstart enligt närschacksmeriter. Uppflyttning sker vid odelad gruppseger. Vid delad gruppseger (samma poäng) krävs 80% eller två kvalifikationer för uppflyttning. För att undgå nedflyttning måste 33% tas; det räcker dock att klara detta i en av flera samtidigt pågående grupper.

PRISER SSKK:s diplom utdelas till alla svenska spelare i OS, lag-EM, individuella VM (från och med semifinal) och EM. I klassturneringarna utdelas SSKK:s diplom till medlem som kommer bland de två främsta i 7-mannagrupp och bland de fyra främsta i 15-mannagrupp.

AVGIFTER Startavgift uttages i klassturneringarna; i de övriga turneringarna står SSKK för avgiften. Inbetalning sker till SSKK:s postgiro 520 52-8.

På talongen måste anges: **KLASS, NAMN, ADRESS** och **PERSON-NR.** (Person-nr är viktigt för identifikation i klasstillhörighetsregistret.)

Världsgrupp 7-manna 50 kr Europagrupp 7-manna 50 kr
Världsgrupp 15-manna 60 kr Europagrupp 15-manna 60 kr

Resultat

AVSLUTADE SSKK-TURNERINGAR

Slutresultat är definitivt 30 dagar efter publicering!

ANDERS NILSSON
SSKK, Box 127, 221 00 LUND
(tel 046-15 19 15)

Klass M

MÄSTARKLASSEN	GRUPP 3/84	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	P.
1. LENNART RYDHOLM	Göteborg	-	½	1	1	1	1	½	½	½	1	1	8
2. Paul Lichtenstein	Stockholm	½	-	0	1	0	1	1	1	1	1	1	7½
3. Lennart Johansson	Örebro	0	1	-	½	1	1	0	1	0	½	1	6
4. Lennart Friberg	Lund	0	0	½	-	½	½	1	½	1	1	1	6
5. Sture Olsson	Uppsala	0	1	0	½	-	½	1	0	1	1	½	5½
6. Kurt Ekelund	Flen	0	0	0	½	½	-	1	½	1	1	½	5
7. Bengt Lindh	Stockholm	½	0	1	0	0	0	-	½	1	1	½	4½
8. Stig-Gunnar Pettersson	Hofors	½	0	0	½	1	½	½	-	1	0	0	4
9. John Collet	Enebyberg	½	0	1	0	0	0	0	0	-	½	1	3½
10. Erik Juhl	Eskilstuna	0	0	½	0	0	0	0	1	½	-	1	3
11. Berne Lundberg	Vinslöv	0	0	0	0	½	0	½	1	0	0	-	2

MÄSTARKLASSEN	GRUPP 3/85	1	2	3	4	5	6	7	P.
1. GÖRAN SEGER	Hedemora	-	1	1	1	1	1	1	6
2. Mats Andersson	Lund	0	-	1	1	1	1	1	5
3. Bo Eriksson	Spånga	0	0	-	1	½	½	1	3
4. Svante Gynnemo	Rimforsa	0	0	0	-	1	1	1	3
5. Krister Johansson	Mörum	0	0	½	0	-	1	1	2½
6. Sten Ek	Nödinge	0	0	½	0	0	-	½	1
7. Sven-Eric Sagström	Arvidsjaur	0	0	0	0	0	½	-	½

Musikaliska kalsonger (förkortning för kammarmusikaliska sånger).

Rrose Sélavy

Veteran-SM

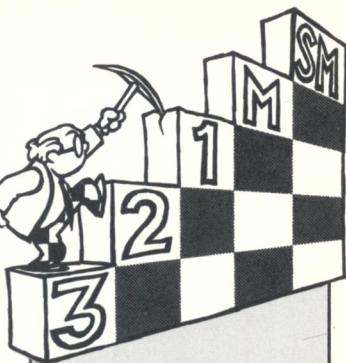
VETERAN-SM 1986	SEMI 2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P.
1. BIRGER WIKSTRÖM	Dalsjöfors	-	1	1	1	1	1	1	1	1	5 1/2
2. Yngve Seger	Långshyttan	-	-	-	1	1	1	1	1	1	5 1/2
3. Arne Bryntse	Järvsö	0	0	-	1	1	1	1	1	1	5
4. Olle V Svensson	Göteborg	1	0	0	-	1	1	1	1	1	5
5. Bror Engholm	Enskede	0	0	0	0	-	1	1	1	1	3 1/2
6. Gustav Tidemalm	Karlskoga	0	0	0	0	-	1	1	1	1	2 1/2
7. Torsten Oskarsson	Helmingborg	0	0	0	0	0	0	-	1	1	1
8. Sixten Andersson	Mönsterås	0	0	0	0	0	0	0	-	1	1
9. Roland Vaddelius	Solna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0

VETERAN-SM 1986	SEMI 3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P.
1-2. EINAR SVEDENLÖF ...	Karlskoga	-	1	1	1	1	1	1	1	1	7
1-2. SVEN KLERSTAM	Malmö	1	-	1	1	1	1	1	1	1	7
3. Kurt Ohlsson	Hamnehög	0	0	-	1	1	1	1	1	1	5
4. Lars Täpp	Nås	0	0	0	0	-	1	1	0	1	4 1/2
5. Ragnar Johansson	Brunna	0	0	0	0	0	-	1	1	1	4 1/2
6. Anders Bcström	Hägersten	0	0	0	0	0	0	-	1	1	3 1/2
7. Birger Wesslén	Uppsala	0	0	0	1	0	0	-	1	1	3 1/2
8. Bengt Arne Lind ...	Romakloster	0	0	0	0	0	0	0	-	1	1
9. Olle Gradin	Angered	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0

VETERAN-SM 1986	SEMI 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P.
1. STIG CARLSSON	Dalsjöfors	-	1	1	1	1	1	1	1	1	6 1/2
2. Knut Johansson	Ludvika	-	1	1	1	1	1	1	1	1	6 1/2
3. Helge Wallin	Tierp	1	1	1	1	1	1	1	0	1	4
4. Kurt Jegerborn	Uppsala	0	0	0	0	1	1	0	1	1	4
5. Harry Larsson	Uddevalla	0	0	1	0	-	1	0	1	0	3 1/2
6. Arne Andersson	Mölnådal	0	0	0	0	0	-	1	1	1	3 1/2
7. Thore Pettersson	Bandhagen	0	0	0	0	1	0	-	1	1	3
8. Ivar Norbeck	Lenhovda	0	0	0	1	0	0	0	-	1	2 1/2
9. Bror Persson	Anderslöv	0	0	1	0	1	0	1	0	-	2 1/2

Cup 83

CUP 83	SEMIFINAL 1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P.
1. THOMAS BYDÉN	Sundsvall	-	1	1	0	1	1	1	1	1	6
2. PETER BACKE	Kumla	0	-	1	1	1	1	1	1	1	6
3. Björn Knöppe	Spånga	1	1	-	1	0	1	1	0	1	5
4. Gustav Nilsson	Malmö	1	0	0	-	1	0	1	1	1	5
5. Percy Hansson	Stockholm	0	0	1	0	-	1	1	1	1	5
6. Torbjörn Björklund	Malung	0	0	1	1	1	-	1	1	1	4
7. Johnny Myrberg ...	Kristianstad	0	0	0	0	0	0	-	1	1	2 1/2
8. Nils Erlandsson	Hultsfred	0	0	1	0	0	0	0	-	1	2 1/2
9. Anders Andersson	Hisings Backa	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0



Uppflyttningar

TILL SM-GRUPPEN:
LENNART RYDHOLM
Göteborg

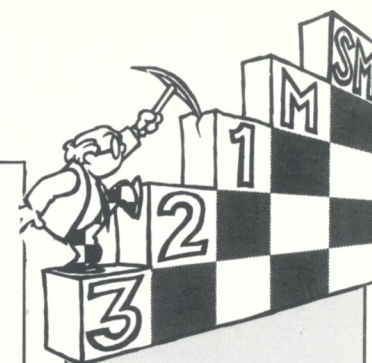
TILL FINAL
I VETERAN-SM 1986:

YNGVE SEGER
Långshyttan

BIRGER WIKSTRÖM
Dalsjöfors

Klass 1

KLASS 1	GRUPP 03	1	2	3	4	5	6	7	P.
1. OWE ENGBERG	Sigtuna	-	1	1	1	1	1	1	5 1/2
2. Tor Dittmer	Hägersten	1	-	1	1	1	1	1	4 1/2
3. Rickard Dahlström	Skara	0	1	-	1	1	1	1	4
4. Lars Eriksson	Bandhagen	0	0	0	-	1	1	1	2 1/2
5. Mats Edmark	Täby	0	0	0	0	-	1	1	2
6. Evald Karlsson	Högsjö	0	0	1	0	0	-	1	2
7. Stefan Andersson ...	Karlskrona	0	1	0	0	0	0	-	1 1/2



Uppflyttningar

Klass 2

KLASS 2	GRUPP 66	1	2	3	4	5	6	7	P.
1. BO EKLUND	Hedemora	-	1	1	1	0	1	1	4
2. Egon Nielsen	Hällforsnäs	0	-	1	1	1	1	1	4
3. Leif Colliander	Töreboda	1	0	-	1	1	1	1	4
4. Gunnar Sigvardsson ..	Söderhamn	0	0	0	-	1	1	1	3 1/2
5. Anders Eklöf	Södertälje	1	0	0	0	-	1	1	3
6. Jörgen Nyberg	Vinslöv	0	1	1	1	0	0	-	2 1/2
7. Mats Grundström	Hofors	0	0	0	0	0	0	-	0

TILL FINAL

I CUP 83:

THOMAS BYDEN
Sundsvall

Carl-Eric Erlandsson
har som svensk
delegat varit på
ICCF-kongressen
i schweiziska
Baden.
Rapport i nr 196.



Gruss vom Rigi

Klass 3

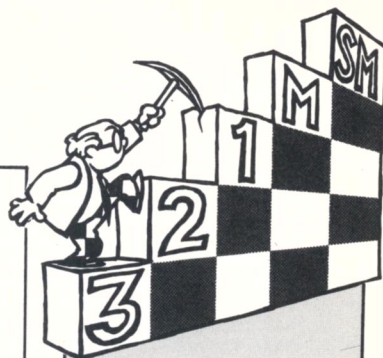
KLASS 3	GRUPP 19	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	ANDERS JELLSTAM Göteborg	-	1	§	1	1	1	1	5
2.	Geije Johansson Västerås	0	-	1	1	1	1	1	5
3.	Jan Slettebo Lund	§	0	-	1	1	1	1	4
4.	Eric Svensson Moheda	0	0	0	-	1	½	1	2½
5.	Sören Sund Norsborg	0	0	0	0	-	1	1	2
6.	Georg R Malmström Nusbås	0	0	0	½	0	-	1	1½
7.	Philip Keryakes Södertälje	-	-	-	-	-	-	-	--

KLASS 3	GRUPP 40	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	HAKAN JOHANSSON Svenljunga	-	1	1	1	1	1	1	6
2.	Robert Thor Sandviken	0	-	0	1	1	1	1	4
3.	Sune Engfors ... Upplands Väsby	0	1	-	0	½	1	1	3½
4.	Folke Hagström .. Västerhaninge	0	0	1	-	0	1	1	3
5.	Ingvar Westergren Uppsala	0	0	½	1	-	0	1	2½
6.	Håkan Möller Trångsund	0	0	0	0	1	-	1	2
7.	Björn Hjalmarsson Uppsala	0	0	0	0	0	0	-	0

KLASS 3	GRUPP 41	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	LENNART HALLANDER Danderyd	-	1	1	1	0	1	1	5
2.	Gunnar Rydberg Umeå	0	-	½	1	1	½	1	4
3.	Bengt Persson Stockholm	0	½	-	½	1	1	1	4
4.	Peter Brink Malmö	0	0	½	-	1	½	1	3
5.	Folke Persson Tierp	1	0	0	0	-	1	1	3
6.	Eric Svensson Moheda	0	½	0	½	0	-	1	2
7.	Lars Nyberg Löddeköpinge	0	0	0	0	0	0	-	0

KLASS 3	GRUPP 43	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	KARE ERIKSON Kalmar	-	½	1	1	1	1	1	5½
2.	Tommi Toivanen ... Kristianstad	½	-	1	½	1	1	1	5
3.	Bror-Eric Johansson Kinna	0	0	-	1	1	1	1	4
4.	Eino Rintala ... Upplands Väsby	0	½	0	-	1	1	1	3½
5-7.	Lars M Jansson Stockholm	0	0	0	0	-	0	1	1
5-7.	Mats Aronsson Alvsjö	0	0	0	0	1	-	0	1
5-7.	Gerry Lindh Skellefteå	0	0	0	0	0	1	-	1

KLASS 3	GRUPP 45	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	WOLFGANG KOCH Dalby	-	1	1	1	1	1	1	6
2.	Sune Johansson Forsheda	0	-	1	0	1	1	1	4
3.	Börje Ericson Södertälje	0	0	-	1	1	1	1	4
4.	Lars Folkesson Rockneby	0	1	0	-	1	0	1	3
5.	Gunnar Mejenby Stockholm	0	0	0	0	-	1	1	2
6.	Eric Franzon Stockholm	0	0	0	1	0	-	1	2
7.	Jan Höjberg Lidköping	0	0	0	0	0	0	-	0



Uppflyttningar

TILL KLASS M:

MARK DE GROEN
Sundsvall

MIKAEL JÖNSSON
Alvesta

GÖRAN KÄLL
Örebro

LARS ÅSTRÖM
Uppsala

TILL KLASS 1:

GÖRAN CARLSSON
Jönköping

BO EKLUND
Hedemora

GÖRAN FREDRIKSSON
Stockholm

BÖRJE PERSSON
Borås

Cup 85

CUP 85	GRUPP 26	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	CONNY HOLST Malmö	-	1	0	1	1	1	1	5
2.	Bengt Håkansson Huddinge	0	-	1	1	0	1	1	4
3.	Ernst Sittauer Vårgårda	1	0	-	0	1	1	1	4
4-5.	Ivar Norbeck Lenhovda	0	0	1	-	½	1	1	3½
4-5.	Bertil Karlsson Laxå	0	1	0	½	-	1	1	3½
6.	Thomas Seim Vällingby	0	0	0	0	0	-	1	1
7.	Lennart Sköld Visby	-	-	-	-	-	-	-	--

CUP 85	GRUPP 31	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	JOHAN HANES Hägersten	-	1	½	½	1	1	1	5
2.	Tomas Carnstam Lund	0	-	1	½	1	1	1	4½
3.	Tage Nygren Emmaboda	½	0	-	1	1	1	1	4½
4.	Stefan Andersson ... Vänersborg	½	½	0	-	1	1	1	4
5.	Börje Johansson Eskilstuna	0	0	0	0	-	1	1	2
6.	Alf Rällsjö Gagnef	0	0	0	0	0	-	1	1
7.	Hans-Eric Jonasson . Jakobsberg	-	-	-	-	-	-	-	--

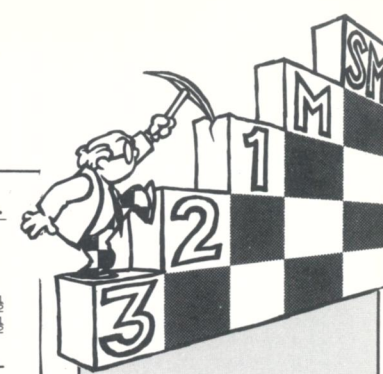
CUP 85	GRUPP 32	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	PETER STRÖMBERG Tyresö	-	1	1	½	1	1	1	5½
2.	Yngve Olsson Lidingö	0	-	1	1	1	1	1	5
3.	Egon Nielsen Hälleforsnäs	0	0	-	1	1	1	1	4
4.	Kjell Gustavsson Växjö	½	0	0	-	1	1	1	3½
5.	Lennart Thunberg Uppsala	0	0	0	0	-	1	1	2
6.	Patrik Hallén Mariestad	0	0	0	0	0	-	1	1
7.	Peter Brühl Arkelstorp	0	0	0	0	0	0	-	0

CUP 85	GRUPP 34	1	2	3	4	5	6	7	P.
1.	BERNE LUNDBERG Vinslöv	-	1	0	1	1	1	1	5
2.	Mats Nilsen Täby	0	-	1	½	1	1	1	4½
3.	Bo Lindström Årsunda	1	0	-	1	1	½	1	4½
4.	Jörgen Melander Handen	0	½	0	-	1	1	1	3
5.	Sixten Carlsson Skövde	0	0	0	0	-	1	1	2
6.	Ivar Norbeck Lenhovda	0	0	½	0	0	-	1	1½
7.	Ulf Johansson Jönköping	0	0	0	0	0	0	-	0

Från Cup 83 finns i skrivande stund inget mer att rapportera än att semifinalgrupp 1 är färdigspelad (se sid 28).

En full tändsticksask är lättare än en öppnad för den ger inget ljud ifrån sig.

Rose Sélavy



Uppflyttningar

TILL KLASS 2:

KARE ERIKSSON
Kalmar

GUNBRITT DE GROEN
Sundsvall

LENNART HALLANDER
Danderyd

TOMMI TOIVANEN
Kristianstad

TILL SEMIFINAL

I CUP 85:

JOHAN HANES
Hägersten

BERNE LUNDBERG
Vinslöv

ADRESSÄNDRING
meddelar du till
SSKK:s
MEDLEMSREGISTER
c/o Carnstam
Kämpagränd 21 C
223 76 LUND
Glöm inte att i god tid även
underrätta din turnerings-
ledare och dina motspelare.

SM-listan

SSKK:s "ranking" per 861008 för uttagning till SM 1987. Listan är baserad på enbart nationella resultat.

1. LARS ENTERFELDT, Gävle
2. HAKAN ROTHEN, Nässjö
3. PAVEL LACKO, Linköping
4. STEFAN WINGE, Enskede
5. OLLE SMITH, Munkedal
6. JAN-OLOF FORSBERG, Göteborg
7. MARTIN JOHANSSON, Vikmanshyttan
8. ARNE QWINT, Malmö
9. LENNART NAMARK, Malmö
10. DAN CRAMLING, Gävle
11. TORSTEN WÄSTFELT, Stockholm
12. KENT GRAMER, Enskede
13. LARS HILKE, Skellefteå
14. LENNART RYDHOLM, Göteborg
15. PETER BACKE, Kumla
16. GÖRAN SEGER, Hedemora
17. TORBJÖRN CARLSSON, Linköping
18. BO PLATO, Hässleholm
19. KURT ANDERSSON, Lima
20. BO ADLER, Stockholm
21. HASSE MINEUR, Gävle
22. THOMAS WELIN, Stockholm
23. GUNNAR ANDERSSON, Nyköping
24. LENNART JOHANSSON, Örebro
25. GUNNAR HJORT, Sundsvall
26. LARS-ERIK PETERSSON, Karlstad
27. PAUL LICHTENSTEIN, Stockholm
28. PER-OLOF GROMARK, Torshälla
29. HARRY RUNSTRÖM, Tibro
30. HERBERT MOLINSKY, Enskede
31. BIRGER HOLMBACK, Sala

SM 1987

SSKK inbjuder till SM i korrschack 1987. SM-gruppen skall bestå av 15 spelare, som tas ut bland de anmälda enligt följande system:

- a) Direkt kvalificerade för en start är *segrarna* i de M-grupper som har startats tidigast 3 år före aktuell SM-gruppstart samt *segraren* i senast avslutade Cup-final.
- b) Direkt kvalificerade är också de tre senaste årens SM-vinnare.
- c) SSKK har rätt att till SM-gruppen nominera 1-2 spelare med internationella meriter (från ICCF:s turneringar och matcher).
- d) Spelare med goda närschacksmeriter kan i vissa fall få dispens av SSKK att starta direkt i SM-gruppen i korrschack. Spelare med mindre än 2300 i rating kan endast i undantagsfall komma i fråga.
- e) Övriga deltagare uttas enligt en "ranking-lista", som upprättas varje år av SSKK och publiceras i SSKK-bulletinen.

Startavgiften är 200 kr. Anmälan sker genom inbetalning av avgiften till SSKK:s postgirokonto 520 52-8. På talongen ska NAMN, ADRESS och PERSON-NR anges.

PRISER:

- SM 1987
- 1) 4000 kr + diplom
 - 2) 2000 kr + diplom
 - 3) 1000 kr + diplom

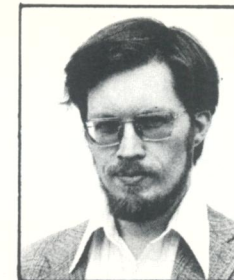
SISTA ANMÄLNINGS DAG:
MÅNDAGEN DEN 1 DEC 1986.

Resultat

PÅGÅENDE SSKK-TURNERINGAR

SM

Turneringsledare:
TOMAS CARNSTAM, Kämpagränd 21 C, 223 76 LUND
(tel 046-15 07 15)



SM 1986

I SM-gruppen krymper nu antalet spelare utan förlustpartier snabbt; de var sju vid förra rapporteringen, nu är de bara tre, nämligen Olle Smith, Gunnar Hjort och Bengt Hammar. Men än så länge återstår alltför många partier i turneringen (64 stycken) för att några mer säkra prognoser ska kunna göras.

SM i Korrschack 1986	86-01-10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	P
1 Jörgen Nilsson Norrköping		½	0														
2 Karl Hägglöf Ljusdal		½	0	0	0		½	0	½	0	0						
3 Gunnar Hjort Sundsvall		1	1	1													
4 Mats Andersson Lund			0												½	1	1
5 Lennart Johansson Örebro			1												½	1	0
6 Hasse Mineur Gävle			1												0		½
7 Bengt Hammar Udeshög							1				1						½
8 Kurt Andersson Lima			½												½	0	½
9 Arne Qwint Malmö			½	1									1				0
10 Frank Svensson Norrköping			½	½			0							0		1	½
11 Johnny Becker Eskilstuna									0								
12 Olle Smith Munkedal			1	½	½	1	½			1							½
13 Bo Plato Hässleholm			0			0											½
14 Rune Averby Motala			½		0		½	1		0							½
15 Martin Johansson ... Vikmanshyttan			½	½	0	1	½	½	1	½							½

KORR-SM 1986	+	=	-	Poäng	Rest	Proc	%-plac
Martin Johansson	2	8	1	6	3	54,5	7
Olle Smith	3	4	0	5	7	71,4	3
Jörgen Nilsson	1	6	1	4	6	50,0	8-9
Gunnar Hjort	3	1	0	3½	10	87,5	1
Bengt Hammar	2	2	0	3	10	75,0	2
Lennart Johansson	2	2	1	3	9	60,0	6
Mats Andersson	2	1	1	2½	10	62,5	4-5
Arne Qwint	2	1	1	2½	10	62,5	4-5
Frank Svensson	1	3	2	2½	8	41,7	10
Rune Averby	1	2	2	2	9	40,0	11-12
Hasse Mineur	1	2	2	2	9	40,0	11-12
Karl Hägglöf	0	4	6	2	4	20,0	14
Kurt Andersson	0	3	1	1½	10	37,5	13
Johnny Becker	1	0	1	1	12	50,0	8-9
Bo Plato	0	1	2	½	11	16,7	15

SSKK (Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté) har glädjen att inbjuda alla intresserade schackspelare boende i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige att delta i korrespondensschackturneringen



Nordisk Cup I

Turneringen beräknas starta med förgrupper i början av maj månad 1987, och den spelas i tre steg:

- 1) FÖRGRUPPER med vardera sju spelare (6 partier). Alla gruppsegrare går vidare till semifinalspel.
- 2) SEMIFINALGRUPPER med vardera ca 10 spelare (ca 9 partier). Gruppsegrarna går vidare till finalen.
- 3) CUP-FINAL med ca 10 spelare (ca 9 partier).

Det är tillåtet att starta i maximalt två (2) förgrupper, men varje spelare kan naturligtvis endast nå en finalplats! SSKK räknar med ca 700 starter totalt, dvs ca 100 starter i semifinalgrupperna och ca 10 spelare i cup-finalen.

ICCF:s spelregler tillämpas, dvs maximalt 30 dagars betänketid per 10 drag, 60 dagar per 20 drag etc (utöver postbefordringstiden). Spelreglerna utsändes tillsammans med startbrev.

1:a pris min. 5 000.-

Oavsett deltagareantal garanteras ett förstapris om lägst SEK 5000.-. Utöver pris-pengar erhåller slutsegraren dessutom en pokal. Samtliga finalister erhåller priser. Samtliga vinnare av förgrupper och de tre främsta i varje semifinalgrupp erhåller bokpriser (schacklitteratur).

Sista anmälningsdag är de 31 mars 1987, men nya SSKK-medlemmar erhåller tidskriften SSKK-BULLETINEN fr o m anmälningsdatum.

Startavgiften är SEK 50.- (SEK 100.- för 2 förgrupper). Spelare boende i Sverige ska vara medlem i SSKK under den tidsperiod spelet pågår. Nya SSKK-medlemmar (dvs personer som ej varit medlem 1985 eller 1986) erlägger som ett introduktionserbjudande endast SEK 120.- inkl medlemsavgift 1987 (SEK 170.- för 2 förgrupper).

Anmälan sker genom att avgift inbetalas till SSKK:s postgirokonton 520 52-8. Glöm inte att samtidigt på pg-talongen ange NAMN, ADRESS, KLÄSSTILLHÖRIGHET (SSKK eller SSF) samt FÖDELSEDATUM (gärna pers-nr).

Lycka till!

SSKK

Lag-SM 1986

Turneringsledare div 1:

TOMAS CARNSTAM
Kämpagränd 21 C
223 76 LUND (tel 046-15 07 15)

Div.I	Bord 1	86-01-10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P
1	Jan Ohlin	Limhamns SK I	1					1/2		1		
2	Dan Cramling	SK Passanten		1					1/2	0		
3	Lars-E.Pettersson	Karlstads ASS I	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
4	Allan Jonasson	Schack 08			1							
5	Jan Sellberg	Kristallens SK I			1			1				
6	Arne Qwint	Lunds ASK	1/2	1/2	1	0						
7	Thomas Welin	SK SASS								1/2		
8	Håkan Akvist	Eksjö SK	0	1	1							
9	Jonny Hector	Kirsebergs SK				1				1/2		

Jan Ohlin	2 1/2	+5
Jan Sellberg	2	+6
Håkan Akvist	2	+5
Arne Qwint	2	+4
Jonny Hector	1 1/2	+6
Thomas Welin	1 1/2	+6
Dan Cramling	1 1/2	+5
Allan Jonasson	1	+7
Lars-Erik Pettersson	0	

Div.I	Bord 2	86-01-10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P
1	Stellan Brynell	Limhamns SK I				1	1					
2	Kjell Haglund	SK Passanten									0	
3	Ulf Nilsson	Karlstads ASS I					1		1/2	1/2		
4	Wiggo Nörager	Schack 08	0									
5	Anderz Berg	Kristallens SK I	0	0				0				
6	Roland Thapper	Lunds ASK										
7	Bo Adler	SK SASS			1/2		1					
8	Bernt Andersson	Eksjö SK			1/2							
9	Reynir Helgason	Kirsebergs SK	1									

Stellan Brynell	2	+6
Ulf Nilsson	2	+5
Bo Adler	1 1/2	+6
Reynir Helgason	1	+7
Bernt Andersson	1/2	+7
Roland Thapper		+8
Kjell Haglund	0	+7
Wiggo Nörager	0	+7
Anderz Berg	0	+5

Div.I	Bord 3	86-01-10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P
1	Björn Ansner	Limhamns SK I										
2	Johan Danielsson	SK Passanten				0						
3	Bo Hedlund	Karlstads ASS I						0				
4	Roger Larsson	Schack 08	1			1/2				1/2		
5	Björn Gambäck	Kristallens SK I				1/2						
6	Ludvig Sandström	Lunds ASK			1							
7	Lars Wikström	SK SASS										
8	Johan Eksmyr	Eksjö SK										
9	Erno Bäck	Kirsebergs SK					1/2					

Roger Larsson	2	+5
Ludvig Sandström	1	+7
Erno Bäck	1 1/2	+7
Björn Gambäck	1 1/2	+7
Björn Ansner		+8
Johan Eksmyr		+8
Lars Wikström		+8
Johan Danielsson	0	+7
Bo Hedlund	0	+7

Div.I	Bord 4	86-01-10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	P
1	Krister Larsson	Limhamns SK I								1		
2	Stefan Sandén	SK Passanten		1								
3	Björn Flink	Karlstads ASS I	0	0		0	0					
4	Tapio Ukkonen	Schack 08								0		
5	Bo Eriksson	Kristallens SK I			1					0		
6	Sven Asker	Lunds ASK			1							
7	Michael Bergmanolsson	SK SASS										
8	Hans Larsson	Eksjö SK	0	1	1							
9	Ulf Karlsson	Kirsebergs SK				1						

Hans Larsson	2	+5
Sven Asker	1	+7
Krister Larsson	1	+7
Ulf Karlsson	1	+7
Stefan Sandén	1	+7
Bo Eriksson	1	+6
Michael Bergmanolsson		+8
Tapio Ukkonen	0	+7
Björn Flink	0	+4

